

CENA EGZEMPLARZA 5
10-STRONNEGO zł

ILUSTROWANY

Prenumerata mies. zł 90
wysyłka pod opaską zł 95

KURIER POLSKI

Rok III

Centrala telefoniczna IKP w Bydgoszczy 33-41 i 33-42
Telefon międzymiast. 36-00. Sekretariat redakcji 19-07
Sekretariat przyjmuje codziennie od godz 10 do 12

Niedziela, dnia 27 kwietnia 1947 r.

Konta PKO „Zryw” Nr VI-135; PKO IKP Nr VI-140
Konto bież. Bank Gosp. Spółd., Bydg., konto 8086
Konto bież. Bank Zw Spółek Zar w Bydgoszczy

Nr 113

MIĘDZYNARODOWE TARGI POZNAŃSKIE PRZEGLĄDEM NASZEJ SIŁY

W niedzielę, 27-go kwietnia, otwarte zostaną uroczyste w Poznaniu pierwsze po wojnie, a dwudzieste z rzędu, Międzynarodowe Targi Poznańskie.

Staną się one potężną manifestacją siły i zdolności twórczych polskiego robotnika, rzemieślnika, kupca i inżyniera. Staną się one odzwierciedleniem naszego dwuletniego dorobku gospodarczego, a w szczególności naszego przemysłu. Swoim istnieniem na przekór gromom i zniszczeniom wojennym, jakich doznał nasz Kraj, zadokumentują one raz jeszcze zdolność Polaków do wytrwałej i skutecznej działalności gospodarczej.

Tegoroczne Targi Poznańskie odbywają się w odmiennych całkowicie warunkach, aniżeli przed wojną. Zasadnicza przebudowa ustroju społecznego i gospodarczego, jakiej dokonaliśmy po ostatniej wojnie, znajdzie też niewątpliwie swe odbicie w obecnych Targach Poznańskich. Jedna jednak rzecz nie uległa zmianie.

Targi przedwojenne stały zawsze zasadniczo pod znakiem idei uprzemysłowienia Kraju. Wyrosły one ze zrozumienia, że nasza przeszłość, pełna pogardy dla handlu i rzemiosła, jak najfatalniej odbiła się na losach Ojczyzny. Wyrosły one ze zrozumienia, że najpilniejszym naszym zadaniem jest zasypać przepaść, dzielącą nas od wysoko uprzemysłowionych krajów zachodnio-europejskich i od standardu życiowego zachodnich społeczeństw.

I dzisiaj zagadnienie uprzemysłowienia Kraju stoi na czele zadań, jakie przypadły naszemu pokoleniu do wypełnienia. Jest ono przecież treścią naszych planów odbudowy gospodarczej. Jest ono również konsekwencją włączenia w granice Państwa Polskiego ziem piastowskich nad Odrą i Nysą, ziem uprzemysłowionych, aczkolwiek dotkliwie przez wojnę zniszczonych. Tylko w przemyśle, w miastach, w rzemiośle i handlu może znaleźć zatrudnienie nadmiar ludności z wsi polskiej, gdzie stopień nasycenia demograficznego jest ciągle jeszcze mimo przeprowadzenia reformy rolnej wysoki.

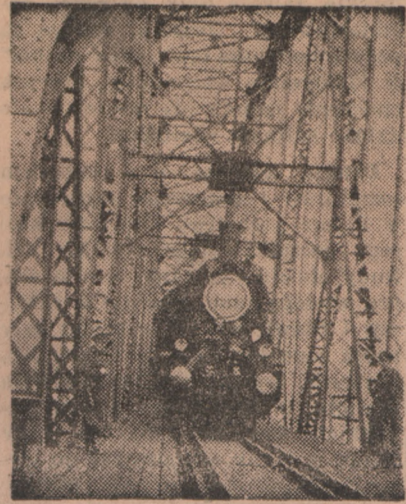
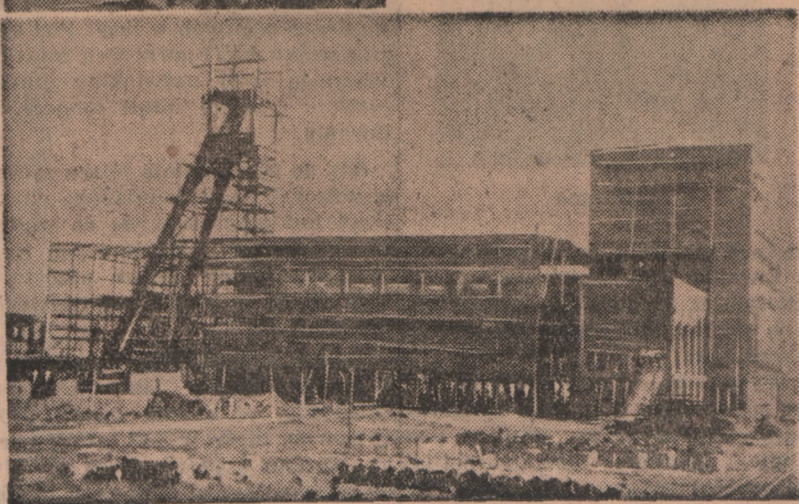
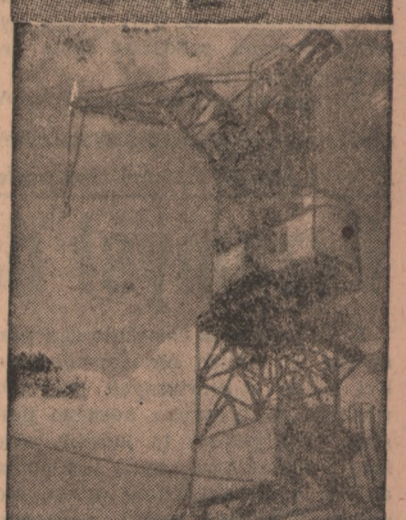
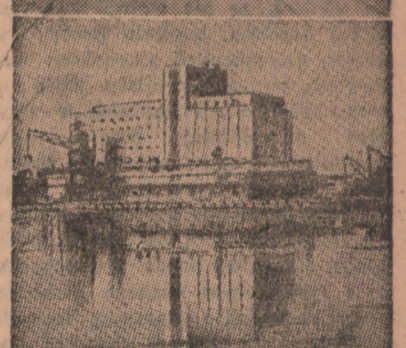
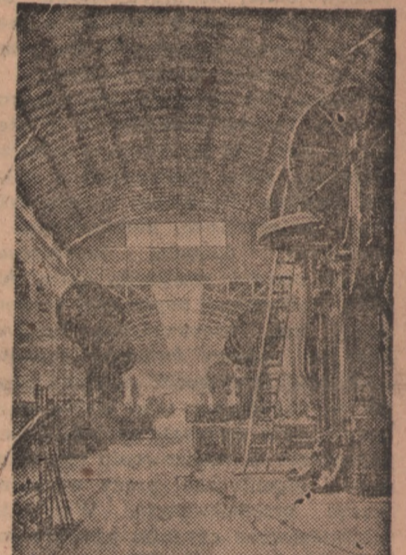
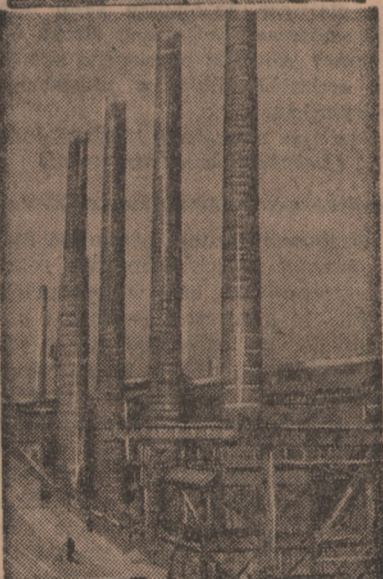
Przez zapoznanie z dotychczasowymi osiągnięciami, przez nawiązanie zerwanych w czasie wojny kontaktów, przez zetknięcie się z produkcją zagraniczną, Targi Poznańskie będą pierwszym czynnikiem ułatwiającym i przyspieszającym dzieło uprzemysłowienia Kraju.

Targi Poznańskie odegrają również wielką rolę w ożywieniu naszego handlu zagranicznego. Walka o rynki zagraniczne jest dziś prowadzona przez wszystkie kraje, które doceniają wyjątkową koniunkturę, jaka właśnie obecnie kształtuje się dla eksportu. Anglia kosztem dotkliwych nieraz ograniczeń własnych obywateli sprzedaje swą produkcję zagranicą, widząc w maksymalnym rozwoju eksportu najpewniejszą drogę dla odzyskania dawnego znaczenia politycznego i gospodarczego w świecie.

Polska musi wziąć również już dziś jak najżywszy udział w wymianie międzynarodowej. Aczkolwiek poza węglem nie posiadamy jeszcze nigdzie nadmiaru dóbr, musimy zdobyć się na eksport już nie dlatego, aby zabezpieczyć sobie rynki zbytu, ale dlatego, aby przy pomocy niezbędnego importu przywrócić naszemu organizmowi gospodarczemu pełnię jego sił. Targi Poznańskie, w których udział bierze kilkanaście państw europejskich, a nawet pozaeuropejskich będą pomostem między eksporterem i importerem zagranicznym i polskim.

Targi Poznańskie są tworem kupca wielkopolskiego, Są niezbitym dowodem jego żywotnej energii i zdolności organizacyjnej. Fakt, że mimo uspołecznienia przeważającej części gospodarki narodowej, sektor prywatny jest tak licznie i tak bogato reprezentowany na tegorocznych Targach potwierdza tezę, że bez sektora prywatnego nie można myśleć o odbudowie Państwa, że po okresie pewnej dezorientacji sektor prywatny zdobywa sobie należne miejsce i uznanie.

Targom Poznańskim, życzymy, by zgodnie z dotychczasową tradycją pełniły nadal swą doniosłą misję w życiu Państwa i były dalszym etapem w walce o wzmocnienie polityczne i gospodarcze Polski.

W przededniu otwarcia Międzynarodowych Targów Poznańskich

Wielkie dzieło Poznania

POZNAŃ, w kwietniu.

W latach przedwojennych Poznań przez okres jednego tygodnia w roku, to jest w czasie trwania Targów Wiosennych, ogniskował w sobie życie gospodarcze całej Polski i zwracał na siebie uwagę kół gospodarczych całego świata. W tym okresie bowiem Poznań był frontem gospodarczym polskiego przemysłu i handlu, ściągając do swego grodu niezliczone rzesze przemysłowców ze wszystkich ośrodków Rzeczypospolitej i z państw obcych, które utrzymywały wzgl. chciały nawiązać z nami kontakty handlowe. Stąd znaczenie Międzynarodowych Targów Poznańskich na całym świecie było ogromne. Wśród europejskich targów międzynarodowych Poznań zajętą trzecią miejscę.

Targi największym sukcesem samorządu, Izby Przemysłowo-Handlowej i wszystkich sfer gospodarczych stolicy Wielkopolski.

skle, uruchomione po olbrzymich zniszczeniach w tak rekordowym czasie, stanowią jeden z największych sukcesów samorządu miasta Poznania z prezydentem mgr St. Sroka i przewodniczącym MRN Fr. Kowalewskim — Miejskiego Urzędu Targów Poznańskich z dyrektorami mgr J. Szapczyńskim i Fr. Stefańskim oraz architektem Kirkinem, — Poznańskiej Izby Przemysłowo-Handlowej i wszystkich sfer przemysłowych i handlowych z prezesem Stefanem Kałamańskim i dyrektorem dr Waschko na czele, za co należy im się wszystkim najwyższe uznanie. Trzeba również podkreślić nadzwyczaj życzliwe poparcie moralne i finansowe, jakie okazały Targom Poznańskim wszystkie zainteresowane czynniki rządowe z premierami Osóbką-Morawskim i Cyrankiewiczem na czele.

W dniu uroczystego otwarcia Międzynarodowych Targów Poznańskich warto sobie przypomnieć dzieje ich odbudowy po ostatniej wojnie. Od dnia 16 lipca 1945 r., gdy po wstępnych rozmowach przygotowawczych rozważaniach w tonie Zarządu Miejskiego — Miejska Rada Narodowa na wniosek jej przewodniczącego Fr. Kowalewskiego uchwaliła przystąpić do wznowienia tradycyjnych Targów Poznańskich prace dookoła ich odbudowy potoczyły się niepomaganym rytmem. Na posiedzeniu w dniu 16 sierpnia 1945 r. Kolegialny Zarząd Miejski powołał do życia Komitet Targów Poznańskich, który pod przewodnictwem ówczesnego wiceprezydenta arch. Cieślifskiego i ogólnym kierownictwem prezydenta Sroki przygotowywał wszystkie sprawy związane z reaktywizacją Targów. Postanowiono uznać komitet ten jako komitet wykonawczy, a ponadto zwołać komitet obszerniejszy, złożony z przedstawicieli Zrze-

szek i Związków Przemysłowo-Handlowych jako Radę Targów Poznańskich. Na zastępcę przewodniczącego Komitetu Wykonawczego powołano dra Waschko, któremu powierzono aż do czasu mianowania dyrektora Targów kierownictwo biura Targów. Uchwalono ponadto wysłać do Warszawy delegację celem zaznajomienia Rządu z planami Zarządu Miejskiego w sprawie Targów i wdrożenia kroków celem uzyskania funduszy na odbudowę zniszczonych budynków i zdewastowanych terenów targowych. Delegacja, w skład której weszli prez. Sroka i dyr. Waschko, wywiązała się z swego zadania jak najlepiej. Czynniki rządowe odnośli się do reaktywizacji Targów Poznańskich nadzwyczaj przychylnie, przyrzekając daleko idącą pomoc finansową. Ze względów komunikacyjnych i gospodarczych zalecano jednak by pierwsze Targi Międzynaro-

dowe urządzić dopiero na wiosnę 1947 r. Formalną zgodę na organizowanie corocznie w pierwszym tygodniu maja (począwszy od maja 1947 r.) targów międzynarodowych, mających charakter imprezy stałej, ujmującej całościowo życie gospodarcze kraju i stosunki handlowe z zagranicą — uzyskał Zarząd Miejski st. m. Poznania na podstawie decyzji Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z 12 kwietnia 1946 r.

W dniu 6 listopada 1945 r. odbyło się pod przewodnictwem prez. Sroki w obecności wicewojewody Grosickiego specjalne zebranie informacyjno-propagandowe z udziałem przedstawicieli świata przemysłowego, handlowego i rzemieślniczego w liczbie 62 osób, na którym dyrektor Waschko wygłosił referat o konieczności wznowienia Międzynarodowych Targów Poznańskich. Obecni po obszernej dyskusji przyjęli ten postulat jednogłośnie i z wielkim uznaniem.

Zarząd Miejski powołał następnie — w miejsce dotychczasowego Komitetu Wykonawczego — do życia stałą Komisję Targową pod przewodnictwem prezydenta Sroki, która w 1946 r. odbyła cały szereg posiedzeń poświęconych m. in. sprawie zorganizowania przez Biuro Targów Poznańskich z ramienia Rządu Polskiego stoisk polskich, na wystawach międzynarodowych w Lyonie, Paryżu, Bordeaux, Sztokholmie i Pradze oraz sprawom organizacyjnym samego Urzędu Targów Poznańskich. Na stanowisko p. o. kierownika Biura Targów Zarząd Miejski powołał dnia 7 lutego 1946 r. Franciszka Stefańskiego, długoletniego i doświadczonego urzędnika przedwojennych Targów Poznańskich na stanowisku kierowniczym, który później objął funkcję dyrektora handlowego. Na stanowisko naczelnego dyrektora powołano dnia 21 lutego 1946 r. mgr Józefa Szapczyńskiego, b. dyrektora Zakładów Światła, Siły i Wody. Po uzyskaniu odpowiednich funduszy ze strony Rządu i miasta nowa dyrekcja zabrała się z całą energią do pracy. Widowym znakiem jej pozytywnych osiągnięć są: świetnie zorganizowane stoiska polskie na różnych wystawach międzynarodowych z zagranicą, szybkie tempo odbudowy poważnej ilości hal targowych i powoły domu administracyjnego, uporządkowanie terenów targowych, częściowe uruchomienie „Gospody Targowej”, największego w Polsce hotelu turystycznego, udane Targi Jesienne „Odzień i Dom” oraz obecne pierwsze powojenne Targi Międzynarodowe. Techniczną stroną odbudowy kierował od samego początku architekt Kirkin z niesłabnącą gorliwością.

Pierwsze powojenne Międzynarodowe (Dokończenie na str. 3-miej)

Franciszek Stefański

Dyrektor Handlowy Międzynar. Targów Pozn.

Targi i wystawy

Uwagi, które wyjaśniają cele tych imprez i zasadnicze różnice, jakie między nimi istnieją

Poznań, w kwietniu

W niedzielę, 27 kwietnia nastąpi otwarcie pierwszych po wojnie Międzynarodowych Targów Poznańskich. W związku z tą imprezą często słyszy się rozmowy na ulicy i w tramwajach na temat targów. Szerzy się ogólna opinia, że zawsze zdaje sobie sprawę z tego co to są targi i najczęściej w rozmowach utożsamia się targi z wystawami. Mało tego. Nawet firmy mające zamiar wziąć udział w charakterze wystawców bardzo często mieszają te terminy i proszą o nadesłanie prospektów „Wystawy, która ma się odbyć w Poznaniu”.

Dla tych, którzy interesują się tymi zagadnieniami pragnąłbym chociaż w bardzo krótkim zarysie scharakteryzować obie imprezy oraz wykazać różnice między targami i wystawami.

CELE I ZADANIA TARGÓW

Cele i zadania targów najlepiej charakteryzuje następujące określenie: „W minimalnym czasie, na minimalnej przestrzeni, przy minimalnych kosztach, maximum obrotów. Targi więc są miejscem spotkania

producenta z kupcem-odbiorcą, który na podstawie próbek i wzorów wystawionych na targach dokonuje zamówień, z tym, że towar zostanie dostarczony ze składnicy. Dlatego też niektóre targi używają określenia „Targi Wzorów”.

Targi służą więc z jednej strony fabrykom i wytwórciom, które poszukują rynków zbytu dla swoich wyrobów, z drugiej zaś strony odbiorcom, którzy tych wyrobów potrzebują, celem dystrybucji wśród rzesz konsumentów. Ponieważ każde dobrze zorganizowane przedsiębiorstwo, czy to państwowe, spółdzielcze czy prywatne ma w swoim budżecie odpowiednią kwotę na reklamę, zadaniem każdego kierownika przedsiębiorstwa winno być zużycie kwot przeznaczonych na reklamę w sposób jak najbardziej skuteczny i celowy.

Branie udziału w odpowiednich imprezach targowych czy też wystawach uważałbym za pożądane ze wszelkich miar, ale pod warunkiem, że będzie to udział odpowiednio przemyślany i zorganizowany w ten sposób, aby on naprawdę przyniósł przedsiębiorstwu korzyści. Mam tu

na myśli czasy normalne, gdy fabryka szuka rynków zbytu dla swoich wyrobów. Zdawałoby się, że w obecnym powojennym okresie, gdy każdy towar znajduje nabywcę, byłoby tylko ten towar był, branie udziału w targach nie jest konieczne, a pieniądze wydane na ten cel są wydatkiem bezproduktywnym. Otóż tak nie jest.

Długotrwała wojna nie tylko zniszczyła cały szereg fabryk i warsztatów, ale przede wszystkim przerwała kontakty między wytwórcą i kupcem-odbiorcą. W międzyczasie powstały nowe fabryki, wytwórnie, zakłady, o których istnieniu zainteresowany kupiec nie wie. Zwiedzając targi, zainteresowane sfery handlowe mogą zorientować się od razu na miejscu we wszystkich istniejących możliwościach i dlatego stoisko firmy wystawiającej na targach winno być przemyślane, zorganizowane i wykonane w ten sposób, aby poszukujący danego towaru nabywca mógł natychmiast zorientować się i znaleźć to, czego szuka. Można to uzyskać niekoniecznie przez nadzwyczaj kosztowne dekoracje (Dokończenie na str. 6-tej)

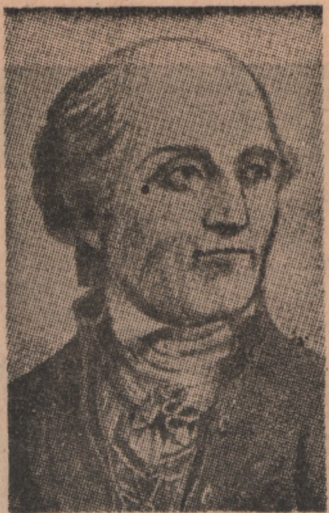
Z kart naszej historii gospodarczej (1)

Przemysł dawnej Polski

Brak należyte rozwiniętego przemysłu w Polsce przedrozbiorowej był jedną z pierwszych przyczyn upadku politycznego naszego państwa. Nie znaczy to jednak, abyśmy i my w tym czasie nie posiadali w ogóle zakładów przemysłowych. Mieliśmy nawet, zwłaszcza w dziedzinie górnictwa, okresy wspaniałego rozkwitu gospodarczego. W decydującym jednak okresie uprzemysłowienia krajów zachodnio-europejskich, nie tylko nie dorównaliśmy im kroku, ale i to, co posiadaliśmy, pozabawione należytej opieki, ulegało powolnemu rozkładowi.

W pierwszym okresie naszej państwowości górnicy polscy byli wysoko cenieni i poszukiwani na zachodzie Europy, o czym wspominają ówczesne kroniki. To samo można powiedzieć o ówczesnym rzemiośle, hutnictwie, browarnictwie, które pracowały również na eksport do sąsiednich krajów Europy wschodniej. Upadek rozpoczął się

dopiero w wieku XVII, w okresie straszliwych spustoszeń wojennych, kiedy Polska całą swoją energię wkładała w walki z wro-

Pionierzy przemysłu polskiego — Tyzenhaus

gami zewnętrznymi i wewnętrznymi.

Najstarszą i najlepiej rozwiniętą gałęzią górnictwa polskiego było górnictwo solne. W Wieliczce wydobywano sól już w czasach przedhistorycznych, a pierwsze wiadomości kronikarskie o tych kopalniach pochodzą już z XI wieku. Na długo przed przybyciem do Polski św. Kingi saliny wielicckie stały na wysokim poziomie, a choć wielokrotnie niszczone przez napady tatarskie, zawsze były na nowo odbudowywane. Jeszcze starsze są prawdopodobnie tzw. „żupy ruskie” w Małopolsce wschodniej, których znaczenie jednak nie dorównywało daleko salinom wielicckim.

Drugie miejsce pod względem rozmiarów i znaczenia zajmowało w Polsce górnictwo ołowiane, którego początki sięgają wieku XII. Rudy ołowiu i zawarte w nim srebro wydobywano głównie w Olkuszu i Sławkowie, ale znane były prócz tego kopalnie w Chęcinach, Klecchach, Bytomiu i Tarnowskich Górach. O rozmiarach kopalń olkuskich świadczy fakt, że w XV wieku musiały one używać do wypompowania wody ponad 1000 koni. Sztolnia Ponikowska w owych

i Staszio

czasach należała do największych w Europie. Pod koniec wieku XVII sztolnia ta zapadła się i odąd datuje się powolny upadek górnictwa ołowianego.

Występujące z rudami ołowianymi rudy cynku były jako nieznane odrzucane na haldy. Dopiero pod koniec istnienia Rzeczypospolitej rozpoczęło wydobywanie tych rud dla celów hutnictwa cynkowego.

Najpowszechniej rozwinięte było w dawnej Polsce górnictwo żelazne. Opierało się ono, w przeciwieństwie do górnictwa solnego i ołowianego, na ogromnej ilości rozrzuconych po całym kraju drobnych kopalń, należących przeważnie do właścicieli ziemskich. Większość kopalń skupiała się w Kieleckim, Radomskim, na Śląsku i w Częstochowskim. Do wytapiania rudy w niewielkich hutach używano węgla drzewnego, dlatego też huty znajdowały się najczęściej w okolicach bogatych w lasy. Pod koniec wieku XVII górnictwo żelazne osiągnęło swój największy punkt rozwoju i zajęło piąte miejsce w Europie.

Gdy do przetapiania żelaza zaczęto stosować węgiel kamienny, większość hut przeniosła się do zagłębia węglowego. Po dawnych małych kopalniach żelaza pozostały tylko ślady w lasach i w nazwach miejscowości.

Inne gałęzie górnictwa nie miały w dawnej Polsce poważniejszego znaczenia. Kopalnie miedzi prosperowały nieźle w XVI i XVII wieku. Drobne kopalnie złota istniały na Śląsku oraz w Tatrach w okolicy Świątyni Sącza, gdzie je porzu-

Od jarmarków do targów międzynarodowych

700 lat Targów Poznańskich

Pierwszorzędna pozycja, jaką zajmuje Poznań w życiu gospodarczym naszego kraju, nie jest wynikiem ostatnich lat Polski międzywojennej, a opiera się na wielowiekowej tradycji.

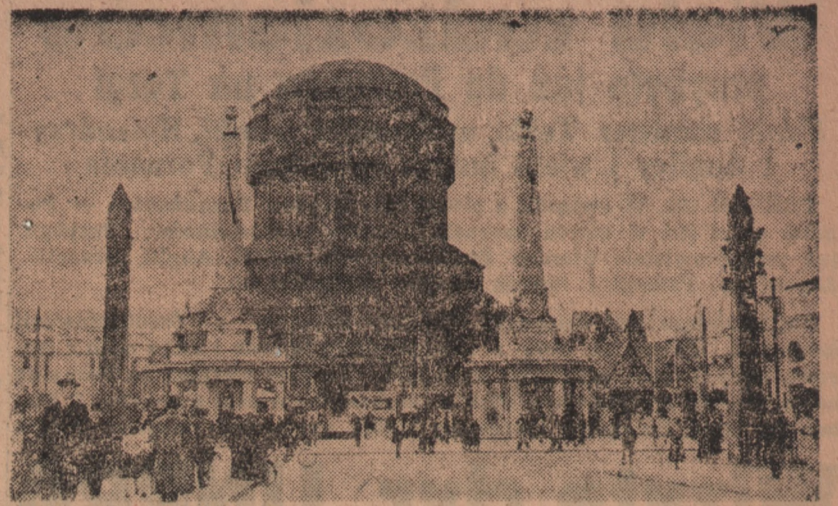
Książęta wielkopolscy Przemysław I i Bolesław Pobożny fundując nowy Poznań na prawym brzegu Warty, zamierzali uczynić go ognio-

Jak to było w XIII w. — Jarmark świętojański — Targi na wełnę — Upadek handlu poznańskiego — Powstają Międzynarodowe Targi Poznańskie — Po raz dwudziesty

nieta w W. Ks. Poznańskim. Jarmarki te w zawiązku mogą być znakomite".
Na jarmarkach poznańskich o-

Poznaniu zaczęły powoli tracić na znaczeniu. 12 czerwca 1885 zanotowały kroniki: „nie pamiętamy od 1863 tak kiepskiego pod każdym względem jarmarku, ceny obniżone, tendencja słaba, kupy kupują mało". Upadek poznańskich jarmarków na wełnę był wynikiem ogólnego upadku wielkiego handlu w Poznaniu i konkurencji krajów zamorskich. Odbywały się one nadal jednak tradycyjnie co roku i, chociaż straciły na swej dawnej świetności, prze-trwały do końca pierwszej wojny światowej.

W odrodzonej Polsce tradycje dawnych jarmarków starał się wznowić Związek Tow. Kupieckich w Poznaniu. — Wspólnym wysiłkiem stworzono zaczątek targów budując na początku dwa małe pawilony koło Wieży Górnoszlaskiej i wykorzystując pobliskie baraki wojskowe. W 1924 r. Targi Poznańskie zostały uznane jako międzynarodowe. W 1927 r. wstępują do Związku Targów Międzynarodowych, a w 1928 r. uzyskują miejsce w zarządzie związku jako przedstawiciel wschodniej grupy targów europejskich. Od tego czasu dyrektor Targów Poznańskich był stale w zarządzie Związku Targów Międzynarodowych, będąc jednocześnie prezesem komitetu ekonomicznego Związku Targów.

Główna siedziba do Międzynarodowych Targów Poznańskich z ul. Marszałka Focha w czasach szczytowego powodzenia Targów.
(Foto-Alejnik, Poznań)

Listy z Wybrzeża

Budujemy kutry rybackie

Z wizytą w stocznich rybackich w Gdyni i Gdańsku

Gdańsk, w kwietniu

Na całym wybrzeżu polskim czynnych jest 9 stoczn rybackich, które budują kutry rybackie i łodzie żaglowe. Do najbardziej czynnych należy stocznia rybacka w Gdyni, która oddała już do użytku 53 jednostki rybackie nowe, a wyremontowała 90 jednostek i 30 silników. Specjalnością stoczni jest budowa polskiego kutra „MIR 20a”. Kuter ten ma długości 15 m, szerokości 5 m i wysokości 2,5 m i powierzchnię żagla 43 m kwadratowe.

Zwiedzamy stocznę w Gdańsku nr 1, która trudni się produkcją kutrów o wręgach stalowych. Po drewnianych schodach wchodzimy do wnętrza traseru, która jest jakby sercem stoczni. Jest to duża hala, otoczona dookoła barierą. Pusto w środku. Pod sufitem gęsto umieszczone silne lampy elektryczne. Sporządza tu się modele różnych typów kutrów i jednostek pływających. Modele stanowią podstawę do produkcji seryjnej naszych szkutników. Z traseru przechodzimy do kuźni, która w języku fachowców nosi nazwę wręgowni. W pierwszym rzędzie rzuca się w oczy łożona ze stalowych płyt podłoga. Liczne otwory służą do gnięcia żeber. W te otwory robotnicy wkładają stalowe klamry. Długie na kilkanaście metrów szyny przytrzymuje specjalna maszyna. Dzieściotona winda przenosi gotowe elementy na wagoniki kolejki, która zawieszona jest do dalszej produkcji. Przechodzimy do wielkiej kadłubowni, z której z tego, że odbywają się tu koncerty Filharmonii Bałtyckiej dla świata robotniczego. Dzisiaj widzimy w niej przygotowania do budowy 10 nowych stalowych kutrów rybackich. Jest to pierwsza partia zamówienia GIRM-u (Generalny Inspektorat Rybactwa Morskiego) na 15 stalowych kutrów nowego typu wzorowanych na kształtach Majera.

Długość kutrów wyniesie ponad 17 metrów, szerokość na wręgach 5 m, wysokość zaś dwa i pół metra. Poszycie kadłuba kutra pokryje blacha stalowa. Silnik o sile 120 KM będzie poruszał kuter, przy czym charakterystyczne będzie zastosowanie dyszy typu Corta — to jest specjalnej osłony śruby. Inowacja ta zwiększy sprawność motoru. Dokoła widać pracujących przy montażu. Widać jak przykręcają śruby do gniazda blachy. Warto przyjrzeć się pracy przy spawaniu. Oryginalna obrótka, dzieło polskiego inżyniera, obraca cały kadłub podczas spawania.

Konstrukcja kutrów stalowych rozpoczęła się w stoczni od montowania

pokładu, następnie zakłada się wręgi, kil i stępkę. Pracę robotnicy mają ułatwioną. Ołbrzymie nożyce tną od razu kilkadziesiąt arkuszy stalowej blachy, wózek acetylenowy, samoczynnie tnące grube kawały stali. Wózków panuje nieopisany hałas. Gwintowniki i świry zgrzytają po stali. Młotki elektryczne oraz cały szereg nieznanych nam narzędzi wytwarza stukot, który się miesza z głośnym sykaniem przepalanej stali.

Jakżeż inaczej wygląda praca w stoczni rybackiej w Gdyni, gdzie szkutnicy budują kutry drewniane. Udajemy się tam samochodem. W uderzenia młotków towarzyszą wchodzącym na teren stoczni. W głębi obszerny budynek to kadłubownia. W wielkiej hali uderza przenikliwy zapach. Pachnie farbą, smołą i lakierem. Pachnie świeżym drzewem, z którego buduje się kutry.

Kutry umieszczone są na „stanowiskach”, czyli rusztowaniach. Każdy z nich znajduje się w innym stadium budowy. Oprowadza nas młody, może 18-letni uczeń Państwowego Centrum Wyszczolenia Morskiego, który właśnie tu, w stoczni rybackiej, odbył swą praktykę i teraz orientuje się doskonale we wszystkich szczegółach.

Przechodzimy koło rozpoczętej roboty. Hala mieści w sobie 5 stanowisk, na każdym z nich spoczywa fragment przyszłego kutra. To co widzimy na rusztowaniach nie przypomina jeszcze wcale przyszłego kutra „MIR 20 a”.

— Dopiero niedawno założono tu pierwszą „stępkę” pod kuter, mówi fachowo nasz towarzysz, a teraz przymocowuje się do nich mocne boczne „wręgi”. Tak właśnie wygląda montowanie szkieletu kutra. Jest to pierwsza część pracy, właściwie najtrudniejsza. Od solidności wykonania szkieletu będzie zależna wartość kutra. Poszycie można zmienić — zniszczony kuter odnowić, odmalować, ale jak szkielet jest słaby, to wszystko jest już do niczego.

A teraz chodzimy dalej, przy sąsiednim stanowisku pracują robotnicy zakładający poszycie.

Powoli coraz to wyżej sięgają drewniane klepki — zakrywają nimi szkielet kutra. Kiedy tak patrzymy z boku, wydawało się, że przybijanie klepek, to łatwa i lekka robota. Młotki tylko śmigają w powietrzu, a metalowe skrobaczki z ręcznie ściągają z powierzchni drzewa kapiącą smołę. To wcale nie takie łatwe, jak się wydaje — mówi nasz towarzysz. I nam się wydawało na początku, że to niewielka rzecz. Dopiero po kilku godzinach pracy zmieniliśmy zdanie. Odciski na dłoniach — plecy mokre od potu. — A teraz spojrzmy, jak umocowuje się klepki, żeby dobrze przylegały do siebie. Najpierw poddaje się je działaniu pary wodnej — potem przykłada się je do wręgów, żeby się odpowiednio wygięły, a potem... szybki, sprawny świder elektryczny wpija się w deskę, by utworzyć drogę dla śruby.

I znów idziemy dalej — podchodzimy tam, gdzie stoją kutry na ukończeniu. Robotnicy lakierują burty — inni гляdzą je, przygotowując na przyjęcie farby.

I wreszcie ostatni etap pracy. Przed kadłubownią stoi gotowy już kuter. Cała tylko do malowania masztów,

Plac Sapiieżyński w Poznaniu — miejsce targów na wełnę w połowie XIX wieku.

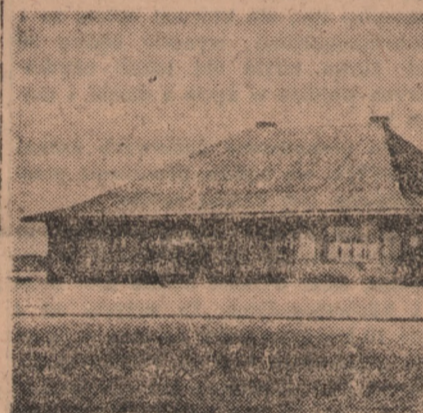
niem handlu, nadając mu prawa magdeburskie i ustanawiając jarmark roczny. Handel koncentrował się w tych zamierzonych czasach na Starym Rynku. Odbywały się tu w XIII w. targi solne, rybne, sędziowe, powstawały jatki rzeźnicze, chlebowe, kupieckie, sukienne, szewskie i kramarskie. Najświetniejsze jednak czasy dla handlu poznańskiego nastąpiły za Jagiellonów. Przywilej Władysława Jagiełły z 1394 r. uczynił Poznań miastem skladowym.

Handel poznański był głównie przewozowy. Z trzech odbywających się tu jarmarków, tzw. jarmark świętojański ustanowiony w 1452 r. miał długi czas wielkie znaczenie dla Poznania.

Za czasów zaboru niemieckiego podniosło się w Wielkopolsce w sposób widoczny rolnictwo. Handel poznański znalazł wtedy na wsi doskonałego dostawcę produktów rolniczych, które rozprowadzano po całym kraju i równie doskonałego odbiorcę artykułów przemysłowych. W pierwszym jednak rzędzie zakwitł wówczas handel wełną. Stworzono więc w 1837 r. pierwsze jarmarki na wełnę na wzór podobnych targów w Berlinie, Gorzowie i Wrocławiu.

Jarmarki te odbywały się w Poznaniu na placu Sapiieżyńskim podczas kilku dni czerwcowych. Czasopismo „Przyjaciel Ludu” pisało w 1838 r.: „Ustanowienie jarmarków na wełnę w Poznaniu jest jednym z najdogodniejszych i najlepszych środków w celu podniesienia rol-

nicstwa w W. Ks. Poznańskim. Jarmarki te w zawiązku mogą być znakomite”.
Na jarmarkach poznańskich o-

Pierwszy budynek administracyjny Targów Poznańskich z roku 1921.
(Foto-Alejnik, Poznań)

prócz kupców monarchii pruskiej, bywało również niemało Anglików, Belgów i Holendrów. To też w połowie XIX w. jarmarki na wełnę uzyskały znaczenie międzynarodowe. Zjeżdżało na ten okres czasu do Poznania mnóstwo ziemian wielkopolskich, a także z Królestwa, a wśród kupujących dużo było kupców i prze-

mysłowców zagranicznych. Dla wygody połączone wówczas z jarmarkami na wełnę targi na konie i bydło.
Konkurencje dla jarmarków poznańskich stanowiły wrocławskie targi na wełnę. Przyciągały one również producentów polskich, ponieważ ceny tam płacone były niejednokrotnie wyższe. Niemniej jednak poznański „Grand Hotel de France” przepelniony był zawsze fabrykantami zagranicznymi.
Z biegiem czasu targi na wełnę w-

Narówni z innymi targami Targi Poznańskie przechodziły ciężko kryzys gospodarczy i dopiero od 1935 r. ponownie zaczęły kwitnąć. W 1932 roku obroty Targów wynosiły zał. 4,5 miliona zł, w 1936 r. wzrosły już do ca. 50 milionów zł, a w 1937 przekroczyły 90 milionów zł. W tym ostatnim roku wysunęły się też Targi Poznańskie na trzecie miejsce w Europie pod względem zajętego obszaru. Statut Targów zatwierdzony został w 1928 r. przez ówczesnego ministra przemysłu i handlu inż. Kwiatkowskiego, obecnego Delegata Rządu dla Spraw Wybrzeża.

Tegoroczne Targi Poznańskie, dwudzieste z rzędu, a pierwsze po wojnie są więc wznowieniem pięknej tradycji i wielkim krokiem naprzód do dalszego ich rozwoju.

Złóż ofiarę na powodzian

NA TARGACH MIĘDZYNARODOWYCH STOISKO HALA NR 3

„Pionierskie rzesze Zachodnich Ziem — kupuj „BEWI” do obuwia krem”

BEWI POZNAŃ

ul. M. Focha 137, tel. 64-85

NA TARGACH MIĘDZYNARODOWYCH STOISKO HALA NR 3

cono już w wieku XIV. Marmury wydobywano w okolicach Chęciny i Kielc, kopalnie siarki istniały niedaleko Krakowa i nad rzeką Nidą. Olej skalny wydobywano w okolicach Stanisławowa już w pierwszej połowie XVII wieku, lecz używano go tylko jako smaru do wozów.

Wszelkierne rozwinięty był w dawnej Polsce przemysł, chociaż charakter rolniczy kraju hamował również jego rozwój. Silniejszy postęp przemysłu wiąże się z rozwojem miast w wiekach XIII i XIV. Przemysł ten miał prawie wyłącznie charakter rękodzielniczy. Siłą mechaniczną posługiwano się bardzo rzadko. Tylko młyny, tartaki, luty żelaza i szkła oraz papiernie, znane w Polsce już od XV wieku, korzystały w szerokiej mierze z siły wodnej.

O znakomitym rozkwicie przemysłu polskiego w wieku XVI świadczą fakt, że zaspakajali on wszelkie potrzeby warstw niższych i średnich, a nawet potrzeby najbardziej wykwinne. Szczególnie duże rozmiary osiągnęły wtedy zakłady metalowe. Np. fabryki w Samsonowie były tak dobrze zmechanizowane, że w III wieku, kiedy w całym świecie zbroić nie wyłączała broni palnej, całą armię królewską, mi drogami,

oblegającą za Zygmunta III Smoleńskiego

Aż do wieku XVII największymi centrami przemysłowymi w Polsce były Kraków, Poznań, Lwów, Warszawa i Lublin.

Upadek przemysłu polskiego, jaki w następnych wiekach nastąpił, daremnie usiłowano zahamować w epoce saskiej. Ponowny rozkwit przemysłu nastąpił w epoce Stanisława Augusta, kiedy to akcja uprzemysławiania patronował król i wielu magnaci koronni i litewscy. Powstało wówczas wiele fabryk, jak np. w okolicach Grodna 23 wielkie fabryki dywanów perskich, sukna, pończoch itp. z inżynierem Tyzenhauza.

Wszystkie te fabryki jednak nie utrzymały się długo przy życiu. Przyczyna tego leżała w braku wykwalifikowanych robotników, w braku kapitałów, w błędach organizacyjnych twórców przemysłu i w ogólnym zubożeniu ludności.

Rozbiory, które włączyły poszczególne ziemie polskie w granice trzech państw zaborczych, zaczęły na dalszym rozwoju przemysłu polskiego, którego rozwój w każdym zaborze potoczyły się innymi drogami.

Wielu cudzoziemców przybyło już do Poznania na Targi

Fiński minister Takki, ambasador włoski, Holendrzy i Anglicy i wielu innych — gośćmi Poznania

POZNAŃ (S). W związku z otwarciem Targów Poznańskich — Poznań gości już w swych murach licznych cudzoziemców. Przybyli już przedstawiciele Stanów Zjednoczonych, ZSRR, Anglii, Brazylii, Argentyny, Francji i innych krajów europejskich.

Najliczniejsza jest delegacja holenderska, licząca 35 osób z kierownikiem działu zakupów kolei holenderskich p. Samuelem Utrechttem na czele. Delegacja francuska

liczy 18 osób, z Czechosłowacji przybyło 16 osób i kilka osób z Anglii. Przybył również do Poznania ambasador włoski z rodziną. Z Finlandii przyjechał minister Takki.

Wizyta dyr. UNRRA w Polsce

Dyr. Rooks przeprowadził rozmowy z premierem Cyrankiewiczem i min. Modzelewskim — Przyjęcie w Belwederze

również szefowie UNRRA na Europę i Polskę. Z kolei dyr. Rooks przyjęty został przez prez. Bieruta w Belwederze. Prezydent udekorował gościa amerykańskiego orderem Odrodzenia Polski II klasy.

WARSZAWA (obsł. wł.). Generalny dyr. UNRRA Rooks złożył wizytę premierowi Cyrankiewiczowi i min. Modzelewskiemu. Ten ostatni zatrzymał dyr. Rooksa na dłuższej rozmowie, w której udział wzięli

De Gaulle udziela wyjaśnień dziennikarzom

PARYŻ (obsł. wł.). Gen. de Gaulle odbył pierwszą konferencję prasową, jako przywódca „Zjednoczenia Narodu Francuskiego”. General przyznał, że hołduje tym samym zasadom, które wyznaje prez. Truman, lecz zaprzeczył temu, jakoby dążył do dyktatury. Ruch polityczny, któremu przewodzi, liczy już kilkaset tysięcy członków.

Projekt utworzenia instytutów badawczych energii atomowej

Z obrad komisji atomowej O. N. Z.

WASZYNGTON (obsł. wł.). Komisja atomowa ONZ dyskutowała nad próbnym wnioskiem brytyjskim utworzenia 6 międzynarodowych instytutów badawczych energii atomowej, z tym, że 2 znajdować się będą w Stanach Zjedn., 2 w zachodniej Europie, 1 w Zw. Radzieckim i 1 na Południowej półkuli. Koszt utrzymania instytutów zatrudniających po 100 uczonych oblicza się na 6 milionów dolarów. Delegat polski łącznie

z delegatem radzieckim głosował za stworzeniem międzynarodowego systemu kontroli, który rozciągnąłby pięć nad prowadzonymi badaniami naukowymi.

Według planu rządowego zostaną w Anglii wprowadzone nowe ograniczenia opałowe i tak m. in. od 1 maja do końca września nie wolno będzie opalać prywatnych mieszkań.

O położeniu Kościoła w Polsce

na konferencji w Rzymie

WARSZAWA. Jak podały dzienniki krajowe, znany publicysta Dobrzański udzielił wywiadu dziennikarzom zagranicznym na konferencji prasowej w ambasadzie polskiej w Rzymie. Pisarz ten oświadczył m. in., „że życie katolickie w Polsce cieszy się zupełną swobodą,

Koniec akcji ujawniania

WARSZAWA (obsł. wł.). Wczoraj upłynął termin ujawniania się przed komisjami amnestijnymi. Na zarządzenie Min. Bezpieczeństwa komisje urzędowały bez przerwy zatwierdzając formalności ze zgłaszającymi się. W wypadkach, w których ilość zgłaszających się była zbyt wielka, zapisywano jedynie nazwiska z tym, że formalności techniczne, tj. przyjmowanie broni i wydawanie zaświadczeń, dokonywane będą w ciągu najbliższych trzech dni.

WARSZAWA (PAP). Dnia 24 bm ekipa szwedzkiego radia nagrała na płyty reportaż dźwiękowy z akcji ujawniania się podziemia w Komisji Amnestyjnej w Warszawie. Operatorzy szwedzcy po przeprowadzeniu rozmów zarówno z członkami Komisji jak i ujawniającymi się wyrazili swe uznanie dla sprawności funkcjonowania Komisji i troski, jaką wykazuje dla zapewnienia pomocy i opieki ujawnionym członkom podziemia.

UNRRA zwalnia urzędników

Akcja likwidacyjna rozpoczęta

FRANKFURT n. Menem (ZAP). W ostatnim czasie spośród pracowników UNRRA pierwszej kategorii, większość została zwolniona. Zastąpiono ich pracownikami drugiej kategorii spośród osób „D. P.”. Przeważnie są to Estończycy i Łotysze. Polacy stanowią mały procent. Ostatnio krąży pogłoski, że również pracownicy drugiej kategorii zostaną częściowo zwolnieni. Prace ich mają wykonywać sami mieszkańcy obozów, przez swoich przedstawicieli. Jak widać, proces likwidacji U.

N. R. R. A., która już kończy swoje fundusze dyspozycyjne, posuwa się szybko ku końcowi.

Nowe ceny za prąd

Walka z marnotrawstwem i nadmiernym zużyciem energii elektrycznej wymaga podniesienia ceny za prąd

WARSZAWA (PAP). Na konferencji prasowej nac. dyr. Centr. Zarz. Przem. Energetycznego poinformował o aktualnej sytuacji na odcinku energetyki.

Celem ograniczenia ilości zużytej energii elektrycznej Centralny Zarząd wystąpił do władz z wnioskiem o podwyższenie cen prądu.

Zwykła taryfa dla przemysłu, przeciętnie o 100%, została zatwierdzona z ważnością od dnia 1 kwietnia br., a w najbliższym czasie oczekuje się podniesienia taryf również i dla innych grup odbiorców. Dla lokali użytkowych przewidziane są dwie taryfy, jedna dla lokali społecznych, dru-

Chiny przystąpiły do międz. organizacji pomocy uchodźcom

NOWY JORK (obsł. wł.). W Nowym Jorku trwają ostatnie przygotowania do otwarcia nadzwyczajnej sesji ONZ, która rozpocznie swe obrady w najbliższy poniedziałek. Przedmiotem obrad będzie sprawa Palestyny. Wedle nieoficjalnych doniesień przewodniczącym tego

zgromadzenia będzie szef delegacji brazylijskiej.

Jednocześnie donoszą, że do sekretariatu ONZ wpłynęło pismo rządu chińskiego, wyrażającego gotowość przystąpienia do międzynarodowej organizacji dla spraw uchodźców.

Anglicy trzebią lasy w Niemczech

Przy wyrębach zatrudnieni są również Polacy

HAMBURG (ZAP). Masowy wyręb lasów w strefie brytyjskiej grozi katastrofą w stanie zalesienia i w konsekwencji innymi komplikacjami gospodarczymi. Wielkie lasy w okolicach Lüneburga zostały w 50% przetrzebione. W lasach Harzu wycięto jedną trzecią wszystkich drzew

powyżej 8 lat. Przy wyrębie lasów zatrudnieni są żołnierze brytyjscy oraz formacje polskie. W bieżącym roku do marca wywieziono z Niemiec do Anglii 40 tys. ton drzewa. Z ilości tej możnaby zbudować 7 tys. domów.

Napad czetników na pociąg

transportujący jugosłowiańskich przestępców

RZYM (PAP). Jak donoszą dzienniki, 17 czetników i b. członków „Ustaszki”, aresztowanych przez władze włoskie, zostało odbitych przez grupę czetników. Czetnicy zaatakowali pociąg z aresztowanymi oraz stację kolejową Formia, położoną między Rzymem a Neapolem. Atakujący je

chali pociągiem, który wiozł 1.800 czetników z Eboli w Kalabrii do Niemiec. Mieli oni tam zastąpić wojska okupacyjne w strefie brytyjsko-amerykańskiej. Atak nastąpił w chwili, gdy 2 pociągi idące w przeciwnych kierunkach zatrzymały się jednocześnie na stacji Formia. Wywiązała się walka, przy czym oficer z eskorty pociągu i kilku pasażerów zostało rannych. Nie ma wiadomości o tym, czy napastnicy zostali aresztowani.

Odroczenie procesu

b. min. spr. zagr. Schmidta

LONDYN (obsł. wł.). Z Wiednia donoszą, że proces przeciwko b. austriackiemu min. spr. zagr. Schmidtowi został odroczony do 5 maja, celem przesłuchania Schuschnigga, przebywającego w Rapallo. Na wypadek, gdyby Schuschnigg nie mógł przybyć na rozprawę, zostanie on przesłuchany w miejscu swego pobytu.

Stronictwo Pracy

na uroczyst. gnieźnińskich

WARSZAWA (a). Kom. Wyk. Zarz. Gł. Stronictwa Pracy na posiedzeniu w dniu 24 kwietnia br. postanowił wysłać delegację do Gniezna na uroczystości św. Wojciecha.

W związku z tym w dniu 27. 4. br. wezwał imieniem władz naczelnych Stronictwa Pracy w uroczystościach tych udział: prezes Fr. Mańkowski, wiceprezes Józef-Alojzy Gawrych oraz członkowie inż. Józef Brenstjern i inż. Józef Maciejewski.

B. SUJKOWSKI

Drzewo przeklecone

2 CYKL OPOWIESCI

Nie śpieszył się jednak i z miejsca nie ruszył. Wszystkie, od dzieciństwa słyszane, baśni i opowieści przyszyły mu nagle na pamięć i przez chwilę trwoga, uczucie nieznane, mrozące i dziwaczne, opanowała go zupełnie. Tyle bo nasłuchiwał się w zimowe, długie wieczory, o tym drzewie! Że to dąb przeklecone, że kto go dotknie, tego nieszczęście spotka! I ta woda pod nim zła, przeklecone, i wzgórze; krwawe, złe miejsca, ponoć więcej tu ludzi leży, niż na niejednym cmentarzu i cała tu ziemia nie raz, nie dwa spłynęła krwią. Ludzie omijają te miejsca nawet w dzień, a w nocy to i za skarby niktby tu nie przyszedł. Coś bają też o ognikach, tańczących pod drzewem, o topielicy co się z toni wylawia i śmiałków wciąga, o widmach, co się snują po wzgórzach, jęcząc. Toń pod drzewem, stare koryto rzeki, dziś pełne wody stojącej, czarnej, zwą też Topieliskiem i nawet ryb tu nikt nie łowi, choć są i to wielkie, na podziw.

Jeden znachor Socha nie lęka się drzewa i wzgórza, wciąga tu łazi, przesiaduje, a baśnie rad powtarza i opowiada każdemu, kto chce słuchać. Zauważono też we wsi, że po każdej burzy śpieszy do dębu i ogląda go bacznie, a coś do siebie gada, kręcąc głową. Jeśli zaś, co się dziwnie często zdarzało, piorun w dąb uderza — stary Socha bada bliźny, frasuje się, jakby ktoś bliski ranę otrzymał.

Bilo zas tylć piorunów w dąb wiele, aż cała kora jest porwana, pokryta bliźnami, popalona. Te bliźny, sp-

leniska, dziuple, sęki ogromne po obłamanych konarach, tworzyły na przysadzistym pniu jakby napisy dziwaczne, jakby rysunki.

Wreszcie kłusownik przemógł się, umacniając się w swym zamiarze świeżym żalem do leśniczego i ruszył szybko ku drzewu. Jakaś sucha, obłamana przez wiatr, gałąź zatrzeszczała mu pod nogą, więc ją podniósł, połamał na drobne kawałki, aby użyć na podpałkę. Za znak dobry to uznał, że właśnie na tę gałąź natrafiał.

Spiesznie i rękami nieco drżącymi — bo jakaś przenikliwa zimnica ciągnęła do wody i znów lęk dziwaczny ogarniał — zuchwalca — natupał kozikiem sporo kory, ułożył z tego kupkę w zagłębieniu korzeni, naftą oblał i podpalił, a raczej usiłował podpalić. Gdy wiatr, dmący coraz silniej, gasił mu jedną zapalną po drugiej, aż zniecierpliwiony Kaleta postanowił spróbować z drugiej strony, kędy pień tworzył znaczną wklęsłość, osłoniętą od wiatru.

Tam więc przeniósł całą podpałkę, ponownie oblał naftą, resztę płynu wychlusnął wysoko na pień i podpalił.

Zajął się teraz od razu, zajął tak szybko, że kłusownik ledwie zdołał się odsunąć. Płomień uderzył wysoko, czerwony i jaskrawy i przez jeden moment Kaletę się zdało, że listwy i bliźny, żłobione na pniu przez wieki piorunami, układają się w jakąś twarz straszna, a jakby złośliwie uśmiechnięta. Nagłym strachem opanowany cofnął się tyłem, zasłaniając oczy od blasku płomieni.

Coś go zamroczyło przy tym, czy zatracił pamięć — miejsca, zapomniał o topielisku, co czarne i chłodne leżało u stóp wysokiego brzegu, tuż obok dębu, bo niebacznie podsunął się do krawędzi i nagle, krzyknawszy tylko raz, krótko i rozpaczliwie, runął w toń wraz z kawałkiem skarpy, co się oblał pod jego ciężarem.

Zwałił się w wodę zimną, czarną, kaczęca, rzęsy,

zielsk wszelakich pełną, zielsk oślizgłych, które go wnet oplotyły tysiącami mackami i zdawały się wciągać w głąb.

Wyszarpnął się olbrzymim wysiłkiem, wychynął na powierzchnię i rękę wyciągnął ku korzeniom dębu, co aż do wody niemal zwiślały.

Przez setki lat wiosenne ulewy podmywały skarpe, na której rósł dąb, obnażając korzenie drzewa, usiłując podważyć go od dołu, gdy od góry ani wichry, ani pioruny nie mogły zmóc mocarza. I przez setki lat dąb z tej walki wychodził zwycięsko, wczepiony mnogimi pazurami, chwytem niezłomnym, sięgającym aż het, w środek chęba ziemi. Ale i woda miała swe tryumfy, których dowodami były całe festony korzeni, wypłukanych z gleby, zawieszonych bezużytecznie w powietrzu, czarnych, splątanych, omszonych, jak pajęczyna w opuszczonym domu. Wilgoć na nich osiadała, porosty zwiślały ciężkie i długie, niby brody gnomów i duchów leśnych, próchno przeżerała mocarne niegdyś więziska.

Za taki korzeń właśnie, czarny i porośły mchami, uchwycił kłusownik, usiłując wy dostać się z wody. W czerwonej tunie płynącej od ognia, bijącego oraz wyżej — uchwyt zdawał się bliski, pewny, kuszący. Dalej czerniała płatana innych korzeni, obiecująca łatwe wydobycie się na brzeg.

Ale — gdy wysiłkiem najwyższym wrywając się z opłotu zielska wodnego — wydzwignął się nieco z topieli, trzasnął nagle zbutwiały korzeń, że tylko ułamek pozostał w dłoni człowieka i Kaleta ponownie, jakby pociągnięty od tyłu, pogrążył się w głębinie.

Już i nie usiłował nawet się ratować, czując jak lodogi kaczęca, lilii, grądzieli i wszelakich wodnych roślin otaczają go, oplatają, duszą...

(Ciąg dalszy nastąpi)

Zakończenie „pierwszej rundy Marshalla” Dyplomaci opuścili Moskwę

Ostatnie postanowienia: 1. Zwołanie następnej konferencji w Londynie. 2. Komisja dla Austrii. 3. Redukcja wojsk okupacyjnych.

Na bankiecie pożegnalnym Stalin pije z uśmiechem zdrowie Trumana

MOSKWA (obsł. wł.). Po 7-tygodniowych obradach ministrowie Bevin i Bidault opuścili Moskwę wraz z towarzyszącymi im osobami specjalnymi pocągami. Min. Marshall wystartował w drogę powrotną samolotem, zatrzymując się 2 godziny w Berlinie.

Marshall oświadczył, że po powrocie do Waszyngtonu i to prawdopodobnie w niedzielę, wygłosi przemówienie na temat wyników konferencji moskiewskiej. Następnie Marshall dał wyraz swemu rozczarowaniu, że konferencja nie opracowała traktatu pokojowego z Austrią, ani nie doszła do porozumienia w sprawie układu 4 mocarstw. Istnieje jednak możliwość, że dojdzie do porozumienia w przyszłości. Konferencja w Moskwie — to niejako „pierwsza runda” w debacie niemieckiej. Wraz z Marshalliem opuścili Moskwę na krótki okres czasu ambasador amerykański Smith.

Następna konferencja odbędzie się w listopadzie w Londynie. O ile wszyscy ministrowie spraw zagr. obecni będą na wrześniowej sesji ONZ w Nowym Jorku, to możliwe, że zbiorą się przy tej okazji na krótką sesję.

Zgodzono się też utworzyć specjalną komisję 4 mocarstw dla Austrii. Siedzibą tej komisji będzie Wiedeń, przy czym rozpocznie ona pracę nie później jak 12 maja. Dalej po-

lecono Sojuszniczej Radzie Kontroli w Niemczech przedłożyć sprawozdania o do ograniczenia ilości wojsk okupacyjnych. — Jako ostateczny termin przeprowadzenia redukcji wojsk w Niemczech przyjęto dzień 1 września br. Dyskusja podjęta jeszcze na ostatnim posiedzeniu odnośnie ustalenia ilości wojsk w Niemczech nie dała rezultatu. Mołotow domagał się, aby w strefie radzieckiej pozostało 200.000 wojska, i po 100.000 wojsk brytyjskich i amerykańskich w dwóch strefach zachodnich. W strefie francuskiej miałyby pozostać tylko 50.000 wojsk. Według propozycji Bevina, w strefach amerykańskiej i brytyjskiej miałyby pozostać po 145.000 wojska.

Na zakończenie przewodniczący ostatniego posiedzenia, min. Bevin złożył podziękowanie ZSRR za gościnność udzieloną Radzie. Mołotow jako gospodarz podziękował ministrom za udział w konferencji, stwierdzając, że dała ona dobre postępy.

Na bankiecie pożegnalnym, wydanym na Kremlu, min. Mołotow

wziął zdrowie prezydenta Trumana. Generalissimo Stalin, uśmiechając się szeroko, podchwycił toast. Podczas bankietu, który zakończył

się dobrze po północy, min. Bevin siedział po prawej stronie gen. Stalina, a ministrowie Bidault i Marshall po lewej.

W cieniu wielkich obrad...

Konferencja moskiewska była niela dą urozmaiceniem dla skromnych urzędników, wchodzących w skład delegacji brytyjskiej. Korzystały one z wielkich wygod luksusowego hotelu stolicy. Zw. Radzieckiego. Mimo, że nie smali języka rosyjskiego, doskonale porozumiewały się z kelnerką, zapewniając sobie co lepsze kąski...

Świat w kółkach

Polsko-czechosłowacki pakt przyjaźni i wzajemnej pomocy będzie przedmiotem obrad parlamentu Czechosłowacji na nadzwyczajnym posiedzeniu, wyznaczonym na dzień 7 maja br.

Bylly przewodniczący Partii Pracy Harold Lasky przyjęty został na dłuższej audiencji przez czechosłowackiego min. informacji w Pradze.

Z Aten donoszą, że na prowincji rozstrzelanych zostało 20 partyzantów wziętych do niewoli przez wojska rządowe.

Władze sojusznicze w Bremem (Niemcy) otrzymały ostrzeżenie o planowanym zamachu bombowym na miejscowy urząd zatrudnienia.

Wedle ostatnich obliczeń na 8 milionów więźniów niemieckich obozów koncentracyjnych, zginęło ogółem 7 milionów, przy czym sam Oświęcim pochłonął 4,5 miliona ofiar.

Bawaria otrzymała oferty eksportu szkła t. zw. antycznego, znajdującego zastosowanie w witrażach kościelnych na sumę 30 tys. dolarów.

Pomiędzy skarbnami węgierskimi, zrabowanymi przez hitlerowców i obecnie rewindykowanymi do Węgier, znajdują się poza 96 tonami srebra, obrazy Leonarda da Vinci, Rafaela, Rembrandta i Duerera.

Według urzędowych informacji w obozach dla internowanych hitlerowców w strefie brytyjskiej przebywa jeszcze 4 reichsleiterów, 11 gaulleiterów, 225 kreisleiterów oraz 90 wysokich urzędników gestapo.

Warszawie obradowała sejmowa komisja spraw zagranicznych z udziałem min. Modzelewskiego, wicemin. Leszczyńskiego oraz gen. Grosza. Min. Modzelewski przedstawił komisji całokształt sytuacji międzynarodowej. Jednocześnie obradowała komisja przemysłowa.

Prezzydent Bierut przyjął w Warszawie delegację bawiących w Warszawie dziennikarzy zagranicznych. Prezydent udzielił dziennikarzom odpowiedzi na szereg pytań.

Minister Rusinek przyjął charge d'affaires Wielkiej Brytanii, który wręczył ministrowi 34.000 zł na powodziań, zebranych w drodze ofiar przez personel ambasady.

Miliardowa pomoc USA dla terytoriów okupowanych

WASZYNGTON (obsł. wł.). Senat amerykański uchwalił wyasygnowanie dalszych 300 milionów dolarów na akcję pomocy dla amerykańskich stref okupacyjnych w Niemczech i Austrii, jak również dla Japonii i Korei.

Z procesu Biebowa w Łodzi

Tajemnica 3 wyjazdów Biebowa do Berlina

W dalszym ciągu — świadek dr Szmulewicz, który był w getcie lekarzem opowiada, w jak brutalny i nieludzki sposób odbywało się wysiedlanie chorych ze szpitali. Akcją tą kierował Biebowa. Dzieci wyrzucano z okien pierwszego piętra do auta. Gdy przy wysiedlaniu ludności trzech chłopców usiłowało zbiec, Biebowa zastrzelił ich. Świadek widział, jak Biebowa wziął za włosy małe dziecko, podniósł do góry i zastrzelił. Następnie zeznaje świadek Hubermann. W dalszym ciągu zeznaje świadek Leiblich, volksdeutsch, który uczestniczył w dworcu w Łodzi przy odtransportowywaniu Żydów z getta. Świadek twierdzi, że bez Biebowa nie odszedł ani jeden transport. Przed odjazdem każdej grupy oskarżony osobiście, ze szpicrutą w rękę, robił przegląd odjeżdżających, znęcając się nad ludźmi. Biebowa oraz wszyscy strażnicy wiedzieli dobrze, że Żydzi są wysyłani na śmierć. Biebowa czuł się w getcie tak dobrze, że gdy dostał wezwanie do wojska, trzy razy jeździł do Berlina, aby się zwolnić. Świadek Lewacin, który był szoferem w getcie, przedstawia makabryczne sceny z likwidacji mniejszych gett pod Łodzią, które odbywały się pod kierownictwem Biebowa. Oskarżony wyłudzał bez

końca biżuterię i stoto od Żydów, przyrzekając im za to pewne ulgi których nie wykonywał. Dr. Elias Berg zeznaje, że na podstawie zarządzenia Biebowa w jesieni

Kat getta łódzkiego Hans Biebowa na ławie oskarżonych.

Foto-Włodzimierski

1941 r. zostały zamknięte wszystkie bóżnice na terenie getta. Zabroniono również wykonywania obrzędów religijnych.

Biebowa zapytany przez przewodniczącego Sądu, czy przyznaje się do tego czynu, odpowiedział twierdząco.

Oskarżony przez cały czas zachowuje się spokojnie i robi notatki. Chwilami denerwuje się, dostaje wtenczas czerwone plamy na twarzy.

Układ handlowy z Wielką Brytanią

LONDYN (obsł. wł.). Polsko-angielskie rokowania handlowe zakończyły się zawarciem układu handlowego w ramach ogólnych. Układ ma chwilowo charakter tymczasowy. Wkrótce przybyć mają do W. Brytanii polscy rzeczoznawcy dla spraw gospodarczych, a dopiero po przestudiowaniu ich opinii, rozpocznie się konferencja nad właściwym układem. Wzajemnie za maszyny, Polska dostarczać będzie Anglii produkty rolne, a w szczególności środki żywnościowe.

Minister Massaryk o kwestii łużyckiej

PRAGA (PAP). Czechosłowacki minister spraw zagranicznych Jan Massaryk, odpowiadając na interpelację jednego z członków prezydium Słowiańskiego Komitetu w Pradze w sprawie rozwiązania problemu

Serbów Łużyckich, oświadczył, że rząd czechosłowacki interesuje się żywo tym problemem i poświęca mu wiele uwagi. W odpowiedniej chwili Czechosłowacja zamierza wspólnie z Jugosławią i Polską oraz w ścisłej współpracy z rządem radzieckim wystąpić w sprawie Serbów Łużyckich i uczynić dla narodu tego wszystko, co będzie możliwe.

Syn Mussoliniego przebywa w Argentynie

LONDYN (obsł. wł.). Agencja France Presse donosi z Buenos Aires, że wiadomość o pobytku Vittorio Mussoliniego, syna b. dyktatora Włoch — na terenie Argentyny potwierdza się.

Noty jugosłowiańskie

LONDYN (PAP). Agencja Reutersa donosi z Belgradu, że do tamtejszej ambasady brytyjskiej wpłynęły dwie noty rządu jugosłowiańskiego z żądaniem niezwłocznego wydania quilingów jugosłowiańskich przebywających w obozach na terenie Włoch. Jedną z not była zaadresowana łącznie do rządów brytyjskiego i amerykańskiego.

Zależność aprowizacyjna Francji od Ameryki

PARYŻ (obsł. wł.). Wskutek braku mąki już obecnie w Tuluzie piekarnie zamknięte są 3 razy w tygodniu. Zdaniem francuskiego min. aprowizacji, brak mąki i chleba spowodowany został opóźnieniem dostaw amerykańskich, Stany Zjednoczone skierowały bowiem część zboża przeznaczonego dla Francji do Rumunii.

Wysoki komisarz Palestyny Cunningham powrócił do Palestyny po krótkim pobycie w Egipcie.

Z działalności wywiadu angielskiego

Człowiek - który miał zamordować Churchilla

„W roku 1941 w Cambridge młody Holender Wilhelm ter-Braak uniknął aresztowania, popełniwszy samobójstwo. Rozpoznano w nim bowiem niebezpiecznego szpiega na służbie niemieckiej. Człowiek ten — jak teraz można było podać już do wiadomości — otrzymał rozkaz zamordowania Winstona Churchilla.

Młody Holender interesuje się „Cytadela” — Zdumiewające odkrycie policji podczas rewizji — Tajemnicza śmierć w schronie w Cambridge

na tego człowieka, ponieważ stale jeździł do Londynu, gdzie wyraźnie interesował się t. zw. „Cytadela” w pobliżu Admiralicji. Cytadela jest to schron betonowy, z którego Churchill i inni członkowie rządu oraz urzędnicy dostawali się do swych podziemnych pracowni. Ter-Braak wiedział nadzwyczaj dużo o programie dnia premiera i udało mu się nawet szereg razy podążyć za nim,

aż do celu przy jego tajnych wizytach w fabrykach zbrojeniowych. Podejrzenia policji zostały potwierdzone wynikami rewizji domowej, dokonanej pod nieobecność ter-Braaka. Znalezione dokładne notatki o zwyczajach i rozkładzie dnia Winstona Churchilla, dalej silną stację radawczą i wiele szyfrowych meldunków. Policja wstrzymała się z natychmiastowym aresztowaniem, przedsięwzięto jednak wiele nowych środków ostrożności, które wyeliminowałyby jakiegokolwiek niebezpieczeństwo, grożące Churchillowi ze strony zamachowca. Agentowi niemieckiej służby szpiegowskiej pozostawiono zupełną swobodę w nadziei, że doprowadzi to policję na ślad d'azszych szpiegów. Jednakże pewnego dnia znaleziono trupa ter-Braaka w schronie przeciwtankowym w Cambridge. Kulę z rewolweru położył Holender kres swemu życiu”.

Nowy rząd w Chinach

LONDYN (PAP). Agencja Reutersa donosi, że nowa Rada Stanu w Chinach odbyła pierwsze posiedzenie. Zatwierdzona została lista nowego rządu, przedstawiona przez premiera gen. Chang Chun. Większość ministrów (20 na 27) należy do partii Kuomintangu. General Chang Chun wygłosił przemówienie do narodu chińskiego przez radio, w którym podkreślił, że Chinom potrzeba przede wszystkim stabilizacji wewnętrznej i jedności.

LONDYN (obsł. wł.). Z Szanghaju donoszą o wielkiej eksplozji w magazynie amunicji, skąd szły główne dostawy broni dla chińskich wojsk rządowych walczących z komunistami.

Liczne zamachy bombowe w Kalkucie

LONDYN (obsł. wł.). Z Indii donoszą o nowych rozruchach, przy czym 15 osób zostało zabitych, a 81 rannych. W Kalkucie w wyniku

zamachów bombowych aresztowano ponad 400 osób. W New Delhi wydano zakaz opuszczania domów w ciągu najbliższych 24 godzin.

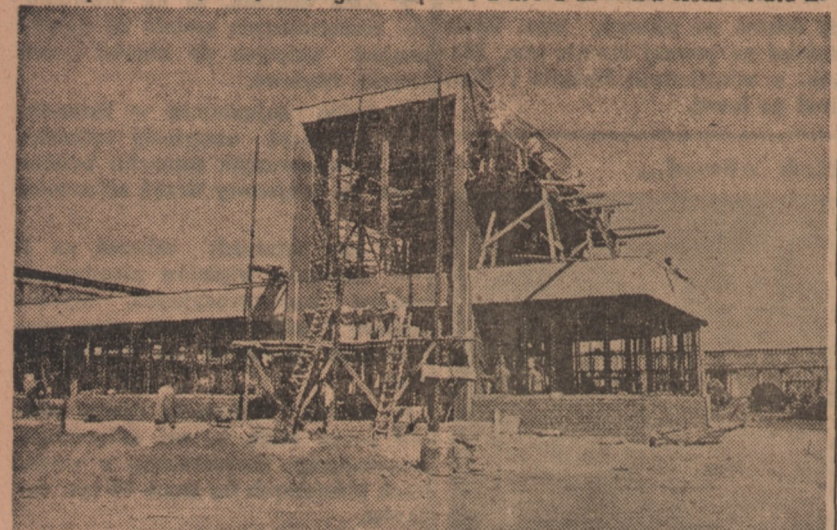
Aresztowanie 400 osób w New Delhi

Ponad 100 imprez krajowych i zagranicznych

Powojenny dorobek Polski

w dziedzinie wystaw i targów

Wraz z odrodzającymi się szybko wszystkimi dziedzinami naszego życia gospodarczego — odrodziły się również i polskie wystawy i targi. Od

Budowa pawilonu Państwowego Przemysłu Spożywczego na Międzynarodowych Targach Poznańskich. (Foto-Alejnik, Poznań)

czasu wyzwolenia zaprojektowano i częściowo zrealizowano przeszło 100 wystaw, targów i udziałów polskich w podobnych imprezach zagranicznych.

Sprawy wielkich wystaw międzynarodowych reguluje Międzynarodowa Konwencja podpisana w Paryżu w dn. 22. 11. 1928 r. a ratyfikowana przez Polskę dnia 18. 8. 1932. Międzynarodowe Targi mają swój związek w Mediolanie, zaś w Paryżu funkcjonuje Międzynarodowe Biuro Wystaw, z którym Polska jest w kontakcie. Z ustaw polskich wymienić należy ostatnią obowiązującą o Wystawach i Targach Gospodarczych oraz Aukcjach z dnia 28. 6. 1939 r.

Po wojnie sprawami wystaw i targów zajął się początkowo Centralny Urząd Planowania, powołując specjalnego konsultanta. Uzajając konieczność unormowania spraw związanych z wystawiennictwem i dania podstaw Międzynarodowym Targom w Poznaniu i Gdańsku, Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów na posiedzeniu w dniu 12. 4. 1946 r. powziął uchwałę, mocą której powołano do życia międzynarodowe targi w Poznaniu i Gdańsku i upoważniono Ministra Aproprowiacji i Handlu do powołania Komisarza Rządu dla spraw międzynarodowych targów i wystaw.

Według projektu statutu Komisariatu Rządu dla Spraw Wystaw i Targów, Komisariat będzie instytucją powołaną do regulowania całokształtu spraw związanych z krajowymi lub międzynarodowymi wystawami i tar-

gami w Polsce oraz z udziałem wystawców krajowych na wystawach i targach zagranicznych.

Do zakresu działania Komisariatu na-

przedstawiceli zainteresowanych Ministerstw, CUP, centralnych władz samorządu gospodarczego, spółdzielni „Społem” i Samopomoc Chłopska oraz Związków Zawodowych.

Komisarz Rządu rozporządza już zorganizowanym, pracującym od paru miesięcy biurom, które prowadzi stałą ewidencję wystaw i targów, współpracując z ich organizatorami i koordynując ich czynność i zakres działania.

Do najciekawszych momentów z dziedziny wystawiennictwa w ostatnim okresie należały: Wystawa Dorobku Gospodarczego Wybrzeża w Gdańsku, Pomorska Wystawa Handlu i Rzemiosła w Bydgoszczy, zorganizowana z racji 600-lecia tego miasta, Wystawa Przemysłowo-Handlowa w Częstochowie, zorganizowana celem pokazania licznym państwom, przybywającym na Jasną Górę, produkcji przemysłowej dla wsi, Wystawa „Odzież i Dom w Poznaniu”, zorganizowana jako przygotowanie do Międzynarodowych Targów Poznańskich, które pierwszy raz po wojnie odbędą się w dniach 27. 4. do 4. 5. 1947 r. Wystawa Państw. Przem. Spożywczego w Warszawie, wreszcie Wystawa Przemysłowa w Gliwicach, która w formie rozszerzonej i o zmienionym programie ma być powtórzona w Warszawie.

Z Targów Międzynarodowych mamy obecnie w organizacji Międzynarodo-

we między innymi: a) wydawanie zezwoleń na organizowanie, otwarcie i prowadzenie wystaw i targów w Polsce, zarówno krajowych jak i międzynarodowych i nadzór nad nimi, b) udzielanie zezwoleń na udział wystawców krajowych w wystawach i targach zagranicznych.

Dalej projekt statutu przewiduje, że

Odbudowane skrzydło gmachu administracyjnego Międzynarodowych Targów Poznańskich, w którym obecnie mieszczą się biura Dyrekcji Targowej. (Foto-Alejnik, Poznań)

wobec zainteresowania sprawami wystawiennictwa różnych resortów i instytucji, decyzje Komisariatu będą się opierały na opinii socjalnego komitetu złożonego z mianowanych imiennie

we Targi Poznańskie, które już jutro zostają otwarte. i Międzynarodowe Targi Gdańskie.

Międzynarodowe Targi Gdańskie są w stadium organizacji. Została w Gdańsku utworzona Spółka z o. o., w skład której weszły samorządy miast Gdańska, Sopotu i Gdyni oraz Wojewódzki Związek Samorządowy. Tereny przyszłych Międzynarodowych Targów Gdańskich znajdują się na Wyspie Holm.

Z innych spraw w dziedzinie wystawiennictwa na uwagę zasługują: projektowana Wystawa Polskiej Sztuki Ludowej w Anglii i w Ameryce, gdzie nasze wyroby ludowe cieszą się wielkim powodzeniem. Wystawa taka może doprowadzić do poważnych i trwałych stosunków handlowych w tej dziedzinie. Istnieje również projekt reaktywowania Śląskiego Towarzystwa Targów i Propagandy Gospodarczej w Katowicach. Towarzystwo to istniało przed wojną i prowadziło przez szereg lat Targi Katowickie.

Ponieważ Wrocław ma też zamiar

Końcowa faza odbudowy Hali Ciężkiego Przemysłu na Międzynarodowych Targach Poznańskich. Hala ta była gruntownie zniszczona (Foto-Alejnik, Poznań)

zorganizować targi, toczą się obecnie między Katowicami i Wrocławiem pertraktacje co do zorganizowania towarzystwa wspólnego dla całego Śląska.

Z Wrocławiem łączy się wreszcie projekt najpoważniejszej wystawy powojennej, zainicjowanej przez Minist-

Przemysłu i Z. O. pt. „Ziemię Odzyskane — w drugim roku po wojnie”. Wystawa ta ma obrazować osiągnięcia Polski na Ziemiach Odzyskanych, a jej specjalny dział historyczny zobrazuje 10 wieków zmagania polsko-niemieckich.

Kup los Loterii Końskiej

Informacje targowe

Zniżki kolejowe i...

Ministerstwo Komunikacji przyznało dla indywidualnych przejazdów na Międzynarodowe Targi Poznańskie 66% zniżki w drodze powrotnej na podstawie imiennych kart uczestnictwa, pod warunkiem że:

- osoby udające się na Targi powinny wykupić bilet za opłatą normalną,
- biletów tych nie należy oddawać przy opuszczaniu terenów stacyjnych w Poznaniu,
- wzajemnie przedłożonego biletu na przejazd do st. Poznań, Dyrekcja Targów wyda płatne karty uczestnictwa,
- całkowicie wypełniona karta uczestnictwa opatrzona podpisem oraz stemplem Dyrekcji Targów upoważnia do nabycia biletu powrotnego do stacji pierwotnego wyjazdu przy zastosowaniu 66% zniżki.

odłeci z Warszawy 1 maja, lądując o godz. 9,50 w Poznaniu, odlatując do Paryża z Poznania o godz. 10,20.

Na trasie Praga—Warszawa wprowadzone zostały dwa dodatkowe loty — 25 kwietnia i 28 kwietnia. W drodze powrotnej z Pragi do Warszawy samolot wylatujący z Pragi o 13-ej lądować w Poznaniu o 15,30. Na trasie Sztokholm—Warszawa samolot w drodze powrotnej ze Sztokholmu, lecący 28 kwietnia, lądować będzie w Poznaniu o godz. 16,10. Również w drodze powrotnej linia Berlin—Warszawa otrzymuje międzylądowanie w Poznaniu w dn. 26 kwietnia i 3 maja o godzinie 13-ej.

Zjazdy i konferencje

Na okres trwania Targów przygotowano następujące zjazdy i konferencje:

W dniach od 25 do 29 kwietnia zjazd przedstawicieli Zjednoczeń i zrzeszonych zakładów Przemysłu Organicznego i Farmaceutycznego z udziałem reprezentantów Ministerstwa Przemysłu i Centralnego Zarządu Przemysłu Chemicznego.

W dniu 26 kwietnia Ogólnopolska Konferencja Prasowa mająca na celu przedyskutowanie związanych z Targami zagadnień gospodarczych i zaznajomienie prasy krajowej z całością polskiego życia gospodarczego.

W dniach 27 i 28 kwietnia obradować będzie Prezydium i Zarząd Główny Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupieckich RP. Równocześnie odbędzie się zjazd dyrektorów wojewódzkich Zrzeszeń Kupieckich oraz zjazd dyrektorów Ogólnopolskich Związków Zrzeszeń Branżowych.

Związek Hurtowników Spożywczo-Kolonialnych RP urządza swe obrady w dniu 30 kwietnia.

W dniach 25 i 26 kwietnia odbędzie się Zjazd Dyrektorów Zakładów Zjednoczenia Przemysłu Gumowego.

Na dzień 2 maja zwołano zjazd delegatów Ogólnopolskiego Związku Zrzeszeń Kupców Branży Żelaznej i Metalowej.

Rzemiosło organizuje również swoje zjazdy a mianowicie:

- 2 maja Ogólnopolski Zjazd Fotografów.
- 2 maja Ogólnopolski Zjazd Szklarzy.
- 3 maja Ogólnopolski Zjazd Zegarmistrzów, Złotników i Jubilerów.
- 3 maja Zjazd Rzemiosła Wielkopolskiego.
- 4 maja Zjazd Związku Iz Rzemieślniczych.

Należy przypuszczać, że zjazdy te w połączeniu z Targami dadzą olbrzymie korzyści sferom gospodarczym i przyczynią się poważnie do stabilizacji naszego życia powojennego.

Targi i wystawy

Dokończenie ze strony 2-ej.

eje i dużą powierzchnię stoiska, lecz przez odpowiednio odane i podkreślone eksponaty przy skromnej nawet powierzchni i dekoracji stoiska.

CELE I ZADANIA WYSTAWY

O ile targi są zorganizowane przede wszystkim i zasadniczo tylko dla kupców, o tyle wystawy są przeznaczone dla szerokiego mas publicznego. Gdy stoisko na targach przeznaczone było dla fachowca-kupca, to stoisko na wystawie winno przemawiać do każdego zwiedzającego, a będzie nim każdy obywatel, a nawet dziecko z niższych klas szkoły powszechnej. Wytwórnia więc, czy fabryka biorąca udział w wystawie winna przede wszystkim te momenty odpowiednio przemysłać i pokazać na swoim stoisku. Bogata więc oprawa — dekoracja, efekty świetlne, wykresy, opakowanie itp. odgrywa tutaj pierwszorzędne znaczenie. Nowo powstała fabryka czy też fabryka starająca się wprowadzić nowy artykuł na rynek czy nowe opakowanie, znajdzie tutaj pole do popisu.

RÓŻNICE MIĘDZY TARGAMI I WYSTAWAMI

Najważniejsze różnice między targami a wystawami będą:

- a) Targi są przeznaczone dla kup-

ców — wystawy dla szerokiej publiczności.

b) Targi odbywają się najczęściej w tym samym okresie i na tym samym miejscu. Wystawy są organizowane w różnych okresach i nie koniecznie na tym samym miejscu.

c) Targi mają wykazać jakie ulepszenia zostały wprowadzone w ostatnim czasie, to znaczy od ostatniego pokazu.

Wystawy natomiast — organizowane najczęściej z okazji pewnych uroczystości czy też uświetnień okresów historycznych mają wykazać co dokonano w danej dziedzinie w ciągu pewnego okresu czasu. Taką wystawą była urządzona przez Poznań Powszechna Wystawa Krajowa w roku 1929 z okazji 10-lecia dorobku gospodarczego Polski. Taką wystawę ma urządzić Poznań w r. 1954 w 10-tą rocznicę manifestu lipcowego. Będzie to przegląd dorobku na polu gospodarczym, społecznym, kulturalnym i oświatowym w okresie 10-lecia po drugiej wojnie światowej.

Mam nadzieję, że tych kilka uwag poświęconych targom i wystawom przyczyni się do spopularyzowania tych terminów i każdy mieszkaniec Poznania natychmiast sprostuje twierdzenie swego znajomego, który z okazji Międzynarodowych Targów powie, że „przyjechał, aby zobaczyć wystawę”.

Bieg na przetrwanie
o **PUCHAR IKP**
15.5.47
W BYDGOSZCZY

Kalendarz

Sobota 26 kwietnia 1947 r.
Katolicki: Marcelina.
Słowiański: Spycimierza.

BYDGOSZCZ

Oddział miejscowy dla prenumery i ogłoszeń: Jagiellońska 2 (Pod Arkadami tel 24-29)

(a) KS „ZJEDNOCZENIE” zawiadamia swych członków, że 2 maja br. o g. 18 w świetlicy fabr. „Leo” odbędzie się nadzwyczajne walne zebranie z nast. porządkiem obrad: wybór prezesa, zatwierdzenie preliminarza budżet. na 1947 r. i nazwy klubu, ustalenie wysokości składek członkowskich.

(a) UNIwersytet NIEDZIELNY T.U.R. NA OKOLU. Dziś w sobotę o g. 18-tej odbędzie się w gmachu szkoły powszechnej im. A. Mickiewicza przy ul. Nowogrodzkiej nr 3 wykład p. Jendryczki pt. „Jak powstał człowiek”.

(a) UNIwersytet NIEDZIELNY T.U.R. NA SZWEDEROWIE. Dziś w sobotę o g. 18-tej odbędzie się w gmachu szkoły powsz. im. Dąbrowskiego na Wzgórzu Dąbrowskiego wykład prof. Piotrowskiego p.t. „Cuda techniki w starożytności”.

(a) ZARZĄD MIEJSKI — wydział pow. władzy administr. ogólnej przystępuje do dotów poczęgłaniach przy ul. Szubińskiej (dawn. cegielnia Działkiewicza) nie wolno składać śmieci.

(a) Koło przyjął harcerzy i harcerzy-otników I druż. im. St. Staszica zaprasza członków i sympatyków na wieczornicę, która odbędzie się 27 bm. o godz. 17 w górnej sali Domu Harcerza przy ul. Libelta 8.

Narodowy bieg na przełaj

(a) Narodowy bieg na przełaj na szczeblu wojewódzkim odbędzie się w Bydgoszczy na stadionie miejskim 27 bm. o g. 12. Trasa biegu wynosi 5 km. W biegu tym winien być reprezentowany każdy powiat. Zgłoszenia zamiejscowych przyjmować się będzie również na miejscu. Badanie lekarskie obowiązkowe o g. 11 na stadionie. Wejście na stadion dla sędziów i zawodników przez bramę do Miejsk. Urz. WF i PW. Bieg organizuje Pom. OZLA.

„Społem” uruchamia drugą hurtownię tytoniową

(a) Okręgowy oddział spożywczy „Społem” w Bydgoszczy podaje do wiadomości, że dla udogodnienia zakupów przez konesjonariuszy utworzył z dniem 24 bm hurtownię wyrobów P. M. T. nr 2, przy Al. 1 Maja 1 (pod arkadami).

Hurtownia nr 2 zaopatrzona będzie w wyroby tytoniowe wszystkich koncesjonariuszy umownych, p. prawej stronie Brdy, oraz przy ul. Jagiellońskiej i M. Focha.

Wszystkich pozostałych koncesjonariuszy w Bydgoszczy a także spółdzielnie i odbiorców zamiejscowych zaopatrywać będzie w wyroby tytoniowe nadal hurtownia „Społem” P.M.T. nr 1, przy ul. Chodkiewicza 19.

Transmisja radiowa z wystawy prac J. Rupniewskiego

(a) W niedzielę dnia 27 bm. o g. 11 będzie transmitowana w lokalnym programie Pom. Rozgłośni urzędowej otwarcia wystawy prac Jerzego Rupniewskiego. Sprawozdawcą będzie Zdzisław Kunstmann.

Wystawa prac niewidomych

Społeczeństwo i władze nie interesuje los najniezwyklejszych

(jaw). Zorganizowana ostatnio w RDK impreza, której wyłącznymi wykonawcami byli niewidomi, zrzeszeni w Zw. Zaw. Prac. Niewidomych, potkała się z niedającym się niczym usprawiedliwić, zupełnym brakiem zrozumienia i zainteresowania ze strony władz i społeczeństwa. A szkoda, bo bogata i pięknie przemyślana wystawa prac, której otwarcie połączone z koncertem, obrazuje wysiłek woli i energii wkładany przez niewidomych w pracę, by nie tylko nie ustępować ludziom widzącym, ale na równi z nimi być elementem twórczym w zniszczonym wojną państwie.

Obszerny, wyczerpujący referat wygłoszony przez długoletniego — bo od 25 lat sprawującego ten urząd — prezesa Związku, skupiającego 140 członków, p. Wl. Winnickiego, dał nam pogląd na historię życia organizacji niewidomych, których los, zwłaszcza w początko-

Działalność Woj. Urzędu Ziemskiego

Z obrad WRN

(hak) 21 plenarne posiedzenie Pom. WRN w dniu 25 bm. zajął dr Wiechno, odczytując na wstępie pismo z kancelarii cywilnej Prezydenta RP zatwierdzające budżet WRN z małymi poprawkami i pisma z Min. Komunikacji odmawiające utworzenia w Bydgoszczy Dyr. Dróg Wodnych. Zaprzysiężono nowych członków Rady w osobach pp. Chełmickowskiego z SP M. Adamowicza Gere, Weyznerowskiego, Jankowskiego Szustakowskiego i Miodęckiego. Następnie kom. Woj. UBP płk. Jurkowski scharakteryzował wyniki akcji ujawniania się. Do dnia dzisiejszego ujawniło się 1234 osób, z tego 134 b. żołnierzy AK, 150 z PAL itd. Od rozpoczęcia ak-

cji amnestyjnej zanotowano poważny spadek napadów Akcja przybrała na sile zwłaszcza w ostatnich dniach.

Szczegółowe sprawozdanie z działalności WUZP za rok 1946 złożył prezes K. Ceceniowski. Z końcem roku 1946 posiadało woj. pomorskie 105 039 koni, czyli 52% stanu przedwojennego. Posiadamy obecnie 260 159 sztuk bydła, ponad 300 000 sztuk trzody chlewnej. Z darów UNRRA otrzymaliśmy 3058 koni, 165 jałówek. W stadium realizacji jest organizacja lecznic powiatow-

wych dla zwierząt. Czynnych jest na terenie woj. pom. 509 podkuwaczy egzaminowanych i 127 nieegzaminowanych. Na cele oświaty rolniczej wyłączono 409 majątków o obszarze 72.182 ha. Czołowym zadaniem w roku bież. jest osadnictwo, klasyfikacja, podział, regulacja i zahipotekowanie przynajmniej połowy dotychczas rozdysponowanej powierzchni. Do parcelacji w r. 1947 przewidziano około 10 000 ha. Prac scaleniowych dokona się na obszarze ca. 2 000 ha.

Poza tym omówiono szczegółowo sprawę umów dzierżawnych administracji przejściowej, stan inwentarza żywego na resztówkach, sprawę gospodarstw poniemieckich i przemysłu rolnego. Młyny przejmują od 1. 4. Sam. Chłopska. Uzupełnieniem tego sprawozdania są relacje dot. działalności Wydz. Ośw. Roln. posiadającego 69 szkół z liczbą zaledwo 1136 uczni. Rozpoczęta akcja Przysp. Roln. Wojskowego obejmuje w terenie 15 000 młodzieży.

W dyskusji dr Wiechno, dr Skonowski i radny Jachowicz omawiali bolączki rolnictwa, które nie ma możliwości korzystania z oświaty rolniczej. I za tę małą liczbę uczniów nie należy winić rolników lecz tych, którym winno leżeć na sercu, jak najszybsze przyłączenie do szkoły młodzieży rolniczej.

Zasłużona kara

za odstępstwo od narodowości polskiej

BYDGOSZCZ (tjm) Sąd Okręgowy rozpatrywał sprawę J. Rotha, oskarżonego o przyjęcie wykazu II grupy niem. listy narodowej w r. 1941.

Na podstawie dołączonych do aktu oskarżenia wyciągów z aktów niemieckich stwierdzono bezspornie, że zarzuty postawione w tym punkcie oskarżonemu zgadzają się z dowodami niemieckimi. Akt oskarżenia zarzucał dalej Rothowi, że jako mąż zaufania w dawn. „Be.De.Te” nie pozwalał Polakom mówić po polsku, nosił niemieckie odznaki partyjne i zmuszał Polaków posiadających trzecią grupę do noszenia odznak niemieckich.

Na rozprawie zeznawało ponad 20 świadków, z których żaden nie mógł jednak potwierdzić stawianych zarzutów. Sąd opierając się na dowodach zawartych w aktach niemieckich skazał Rotha na 2 i pół roku więzienia, podkreślając, iż kara została mu wymierzona tylko za odstępstwo od narodowości polskiej.

Piłkarskie derby Bydgoszczy Brda-Polonia

BYDGOSZCZ (t) W nadchodzącą niedzielę odbędzie się na Stadionie Miejskim w Bydgoszczy najciekawsza im-

preza sezonu piłkarskiego, mecz „Brda”-„Polonia”.

Spotkanie dwóch odwiecznych rywali będzie miało tym razem nieco inny posmak, gdyż nie będzie tu chodziło wyłącznie o miłośników drużyny bydgoskiej, ale również o niezwykle cenne w tym wypadku punkty. „Brda” w wypadku przegranej nie będzie miała już żadnych szans do zdobycia tytułu mistrza okręgu, zwycięstwo zaś tego klubu nad prowadzącą w tabeli „Polonią” pozwoliłoby kolejarzom mieć jeszcze nadzieję na zajęcie pierwszego miejsca w okręgu i skutecznego rywalizowania z „Polonią” aż do końca rozgrywek mistrzowskich.

Spotecznośćwo sportowe Bydgoszczy ufa, że tak poważna stawka nie przeszkodzi obu zespołom w fair grze, przeciwnie, że obie drużyny po przykrych wypadkach ostatniej niedzieli, dadzą przykład sportowego zachowania się.

Inwalidzi wojenni obradują

(fe) Ostatnio w sali Reursy Kupieckiej odbyło się walne zgromadzenie Zw. Inwalidów Wojennych RP koło Bydgoszczy, pod przewodnictwem p. Józefowskiego.

Bydgoskie Koło należy do Okręgu Pom., zreszta przeszło 2000 inwalidów i wdów w inwalidach i posiada 56 kiosków. Jak wynika ze sprawozdań członków zarz. najważniejszą kwestią jest jeszcze stale sprawa kiosków i koncesji. O braku poczucia społ. niektórych właścicieli kiosków świadczyć może fakt, że nie złożyli oni dotąd należnej daniny w wys. kilkuset zł, przeznaczonej na zapomogi dla najbardziej potrzebujących pomocy podopiecznych. Już w najbliższym czasie stworzy się specjalny fundusz na pomoc lekarską dla członków nie podlegających leczeniu ustawowemu. Oprócz tego projektu, je się stworzenie urzędu opiekuna inwalidzkiego, którego obowiązkiem byłoby zapoznanie się z warunkami życia podopiecznych i ułatwienie przez to pracy zarządowi. W związku ze świętami Bożego Narodzenia udzielono wdowom i sierotom po inwalidach jednorazowej zapomogi pieniężnej.

Na wniosek kom. rew. udzielono zarządowi absolutorium po czym dokonano wyboru uzupełniającego. Do nowego zarządu weszli pp: Jakubowski, Fornalik, Krowicki, Kwiatkowski i Berdychowa, do sądu koleżeńskiego: Müller, Lemisz, Kłosiński. Ziarnik i Ernest do kom. rew. Szyberski, Podolak, Szymański, Starczak i Średzińska. Na zjazd woj. i ogólnokrajowy uchwalono wysłać członków zarządu. W wolnych głosech załatwiono szereg spraw organizacyjnych.

Na zakończenie zebrania uchwalili rezolucję domagającą się podpisania traktatu pokojowego z Niemcami w Warszawie.

Ważne dla posiadaczy koni

(a) Zarząd Miejski — wydział woj. skowy zawiadamia, że akcja pomocy na rzecz rolników przy pracach wiosennostnowych zarząd. Urzędu Woj. Pom. z dnia 18. 4. 47 r. przedłożona została z 5 na 10 dni.

Wszyscy właściciele — posiadacze koni, którzy otrzymali wezwania do wykonania pracy na okres 5 dni, obowiązani są do wykonania tej pracy na okres 10 dni.

Nowy zarząd Zw. Zaw. Prac. Służby Zdrowia

(ko) Walne zgromadzenie członków Oddz. Bydg. Związku Zaw. Pracowników Służby Zdrowia wybrało do nowego zarządu Oddziału przedstawicieli wszystkich odłamów służby zdrowia. Zarząd stanowią pp: Wolnikowska, Kubalczak, Herby, Kornet, dr Joehotkowski, Konarzewski, Jarzemska, Matczak, lek. dent. Szweda, dr Szamborski i dr Tablewski. Do kom. rew. weszli pp: dr Jonscher, Szulc, Danjelakówna, Straszewski. Delegaci na zjazd okr. pp: dr Normark, dr Fischbach, lek. dent. Rajkowski, mgr farm. Zieliński, dent. Kempiański, Chrzanowska, Kornet, Bieńkowska, Kubalczak i Szulc.

W wolnych wnioskach dr Fischbach zgłosił apel do członków o wzięcie udziału w ekshumacji zwłok w „Dolinie Śmierci”.

ki temu, są doskonałymi muzykami i stroicielami instrumentów muzycznych. O ich wybitnych zdolnościach muzycznych świadczyła część koncertowa programu, na którą złożyły się utwory Chopina, Beethovena, Brahmsa, Wieniawskiego, Lindsay'a, Winklera i in. w doskonałym wykonaniu pp: R. Konstanczaka i G. Leśniewskiego. R. Konstanczaka i G. Leśniewskiego.

Na wystawie podziwialiśmy piękne prace igliczkowe, jak komplety wełniane, sukienki, pończochy, swetry i blezery, dalej wyroby koszykowe i szrotkarskie. Ogólne uznanie wzbudziła zademonstrowana przez niewidomych gra w szachy.

Bardzo poważnym osiągnięciem Związku jest odzyskanie dawnego gmachu, w którym znajdują pomieszczenie i opiekę niewidomi. Mieścić się tu będzie również specjalna szkoła, w której uczyć się będą dzieci niewidome. Przyczyniło się do stworzenia z nich twórczych jednostek, doskonale dających sobie radę w życiu.

Co pisać kiedy?

TEATR POLSKI (Al. 1 Maja). Sobota g. 19.30: Ciotka Karola, Niedziela g. 11.30: Akademia z „kajki, dnia lasu”, g. 16 i 19.30: Ciotka Karola. Poniedziałek g. 19.30 Ciotka Karola.

TEATR POLSKI (ul. Grodzka) Sobota i niedziela g. 19.30: Wieczory baletu Kopińskiego.

TEATRY ŚWIETLNE: Pomorzanie: Skandal. Polonia: Ostatnia szansa. Orzeł: Synowie Gryf. Skłamałam Wolność: Syn pułku Bałtów: Zaczarowany świat.

DYŻUR APTEK: „Pod Łabędziem” — Al. 1 Maja 5 tel. 23-46, „Pod Lwem” — Grunwaldzka 37, tel. 34.31.

RADIO

NIEDZIELA, 27 KWIECIEŃ. 6.57 Program og.-polski. 8.20 Progr. na dzień bież. 8.25 Progr. og.-polski. 10.45 Kronika ub. tyg. 10.55 Chwilka muzyki z płyt. 11.00 Otwarcie wystawy prac artyst. Jerzego Rupniewskiego. 11.57 Progr. og.-polski. 16.20 Rec. skrypcy. Zdz. Wojciechowskiej. 16.45 Kwadr. lit. „Spór o człowieka” opr. mgr. Dzienisjuk. 17.00 Progr. og.-polski. 23.25 Przegł. sport. 23.35 Konc. zycz. 23.55 Zak. aud.

ZAPROWIZACJI

Wydz. Apr. i Handlu m. Bydg. podaje do wiad.: zgodnie z zarządzeniem Min. Apr. i Handlu z dnia 19. 4. 47 r. zezwala się na sprzedaż w sklepach żywn., rzezn., straganach oraz wszelkich przedsiębiorstwach handl. mięsa i jego przetworów oraz tłuszczów zwierz. w dniach 28, 29 i 30 bm. Dni 1, 2 i 3 maja obowiązują jako bezmiejsne. Dla zakładów gastronomicznych gospód i stołówek dni bezmiejsne bez zmian.

Notowania cen Giełdy Zbożowo-Towarowej w Bydgoszczy w dniu 25 bm.

Cena handlowa franko wagon stacji załadunkowa parytet BYDGOSZCZ za towar średniej jakości handlowej:

Table with 2 columns: Commodity name and Price. Includes items like Jęczmień przem., Jęczmień brow., owies pastewny, kasza jęczm. 70%, otręby pszenne, otręby żytnie, groch Victoria, groch Folgera, groch polny, wyka letnia, peluska, łubin żółty, łubin niebieski, łubin niegorzki, seradela, konieczyna czerwona, konieczyna biała, lucerna krajowa, słoma prasowana, ziemniaki jadalne.

Cennik na artykuł. spoż. w pow. bydgoskim

(a) Ceny na artykuły spoż. obowiązujące na terenie pow. bydg. od dnia 22 bm. aż do odwołania. Komisja cennikowa przy starostwie pow. w Bydg. na zebraniu w dniu 22 bm. ustaliła ceny sprzedaży det. na nast. artykuły spoż. Chleb żytni (90%) cena 1 kg chleba równa się cenie 1 kg mąki, mąka pszenna 80% za 1 kg — 90 zł, kasza jęczm. — 45 zł, groch — 42 zł, fasola — 65 zł, buraki — 15 zł, marchew — 15 zł, kapusta kisz. — 30 zł, cebula — 50 zł, mięso wieprz. — 240 zł, mięso woł. — 200 zł, mięso ciel. — 160 zł, kiełbasa pom. — 375 zł, słonina — 280 zł, smalec — 375 zł, masło mlecz. — 450 zł, masło wiejskie — 380 zł, mleko za 1 l — 24 zł, jajko świeże za 1 szt. — 8 zł, cukier za 1 kg — 175 zł, sól biała — 10 zł, mydło zwykłe — 45 zł, nici 200 jardów za 1 szp. — 70 zł, bułka 50 g za 1 szt. — 5 zł, chleb psz. 10-bułek. — 50 zł, kaszanka za 1 kg — 30 zł, paszeta za 1 kg — 270 zł, ziemniaki za 100 kg — 500 zł, ser pełnotł. za 1 kg — 300 zł, ser chudy za 1 kg — 60 zł, ocet za 1 l — 90 zł, nafta za 1 l — 33 zł, skóra podesz. za 1 kg — 6000 zł. Podane ceny obowiązują na terenie pow. bydgoskiego aż do odwołania. Winni nieprzezwagać obowiązujących cen zostaną pociągnięci do odpowiedzialności karnej.

Wielkie dzieło Poznania

(Dokończenie ze str. 2-giej)
 we Targi Poznańskie zapowiadają się imponująco. Ilość wystawców wynosi ca. 1.500 (w 1921 r.: ca. 1.200, w 1938 r.: ca. 2.200), metraż zajęty pod eksponaty wynosi przeszło 20 tysięcy m² pod dachem i około 5 tysięcy m² na terenie otwartym. W Targach bierze udział 13 państw obcych: ZSRR, Francja, Czechosłowacja, Bul-

garia, Jugosławia, Włochy, Szwecja, Holandia, Dania, Szwajcaria, Węgry, Finlandia i Meksyk. Poszczególne sektory gospodarcze są reprezentowane następująco: sektor państwowy 47%, sektor prywatny 34% i sektor spółdzielczy 10%. Udział zagranicy wynosi 9%.
 Start powojenny został rozpoczęty jak najpomyślniej. Znając przysio-

wiową energię i wytrwałość miarodajnych czynników miejskich i całego środowiska poznańskiego, można wyrazić przekonanie, że osiągnięcia w następnych latach będą jeszcze wspanialsze. Ukoronowaniem zaś wszystkich wysiłków i sukcesów w tej dziedzinie będzie Powszechna Wystawa Krajowa w 1954 r., która z decyzji najwyższych czynników rządowych ma się znowu odbyć w Poznaniu. Będzie to zaszczytnym wyróżnieniem stołicy Ziemi Zachodnich i zasłużonym uznaniem dla jej wspaniałych i rekordowych osiągnięć w dziedzinie odbudowy.

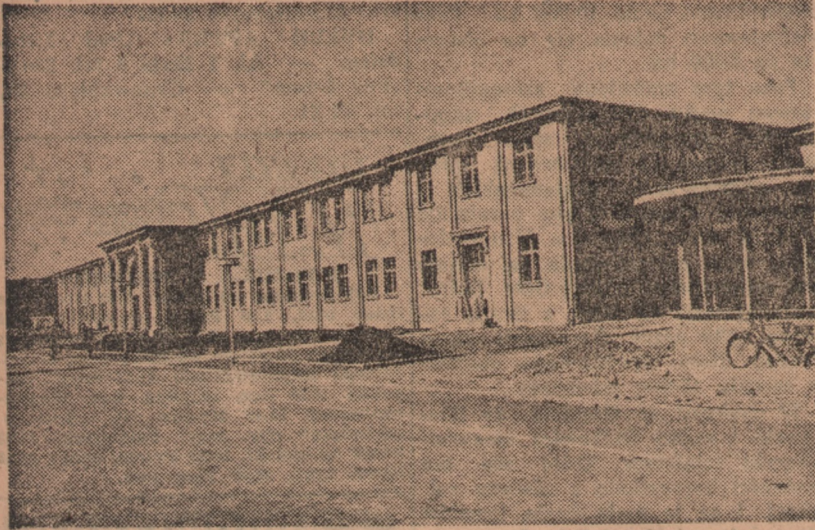
Dzień 27 kwietnia 1947 r. w historii m. Poznania trzeba zapisać złotymi literami! Jako wielkie święto odrodzenia gospodarczego Poznania! Jako dzień chwwały dla szarej, konsekwentnej i wytrwałej pracy, nie znającej ni przeszkód, ni oporów!
 (dr T. N.)

Goście zagraniczni zwiędzają Targi

Obok licznie zapowiadanych wycieczek z całego kraju, zgłosiło dotychczas swój przyjazd na Targi Poznańskie szereg wycieczek zagranicznych. Z Jugosławii przybędzie do Poznania oficjalna wycieczka licząca 500 osób. Związek Kupców Polskich we Francji wysłał na Targi grupę około 120 osób.

Transport jednego z eksponatów do hali ciężkiego przemysłu. Eksponat ten, to heblarka metali.
 (Foto-Alejnik, Poznań)

Odbudowany Pałac Targowy na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich.
 (Foto-Alejnik, Poznań)

Duńskie Towarzystwo Turystyczne zgłosiło przyjazd kilkudziesięciu osób. Mniejsze grupy wycieczkowniczych przybędą również z Belgii, Szwecji i Czechosłowacji.

Oprócz zorganizowanych grup zapowiedziało swój indywidualny przyjazd szereg przedstawicieli sfer gospodarczych oraz prywat-

nych kupców i przemysłowców zagranicznych, szczególnie z Anglii, Holandii, Francji, Szwecji, Włoch i Czechosłowacji. Targi Poznańskie gościć będą fińskiego ministra przemysłu, oraz austriackiego ministra handlu, oczekuje się także kilkunastu osób z Ameryki, Argentyny i Brazylii.

MIECZYSLAW WARCZAK

Bydgoszcz ul. Stroma 27
 Polecą: **„Triumf”** szablony domowe, malarskie, wálki dek. **„Triumf”** aparaty skrzynkowe do wálkowania, gąbki, rączki
 Rok zał. 1918

STALE PRAKT. WYTWORNE NOWOŚCI WSZEKICH RODZAJÓW UŻYTKOWYCH. MALOWANE WZORY W WYKWINTNYM WYKONANIU. — — CENNIKI NA ŻĄDANIE!

PASTA DO OBUWIA
 pierwszorzędnej jakości poleca:
WYTWÓRNIĄ CHEMICZNĄ „BAŁTYK”
 R. Downar-Zapoiski i Syn
 Bydgoszcz, ul. Grodzka 4, tel. 37-13
 Zamiejscowym za zaliczeniem 9953

Ważne dla Straży Pożarnych!!!
 Przyjmuję zamówienia na sprzęt pożarniczy. Na żądanie cenniki.
NAWARECKI STANISŁAW
 Przedstawiciel na Wybrzeżu
 342 Gdynia, Siłkwa 49 a - tel. 311-394

Rutynowanego handlowca
 z branży materiałów budowlanych i opakowań poszukuje poważna instytucja. 9950
 Zgłoszenia do IKP Bydgoszcz pod „PI”

Chemikalia, olejki eteryczne, oleje roślinne, środki lecznicze, łom srebrny kupuje
R. Bateikowski & A.
 POZNAŃ, TOWAROWA 22
 1330

Zdziejowisko — Inowrocław
 1328r.
 kąpiele solankowe, borowinowe, kwasowęglowe
WODOLECZNICTWO — INHALATORIUM
leczy: reumatyzm, artretyzm, ischias, chor. kłębeczka, serca, nerwowe, górnych dróg oddechowych
 Bezpłatne prospekty wysyła Zarząd Zdzziejowiska

Znana od szeregu lat
 F-ma **„WUKA”**
WŁ. KURCZEWSKI
 Poznań, Dolna Wilda 60/62
 Telefon 30-40 1508
 poleca znakomite wyroby jak: wafle, biszkopty, herbatniki i pierniki

TŁUSTY KREM
Isabella
 nadaje
 CERZE CECHY ŚWIEŻOŚCI, PROMIENIUJĄCEJ PEŁNYM UROKIEM MŁODOŚCI
J. i S. Stępniewicz
 POZNAŃ

Pasy strażackie
 Linki, Toporki, Węże, Hydronetki, Gaśnice oraz wszelki Sprzęt Strażacki
 poleca 1522
 Wytwórnia Ekwipuników Strażackich
W. CZABAŃSKI
 Łódź, Piotrkowska 189, telefon 272-24

PIZMOWCE
 lisy, kuny, tchórze itp. niewyprawione stale kupują dobrze placę
JAN DOMAŃSKI
 Pracownia futer
 BYDGOSZCZ, Śniadeckich 9
 9942

Aleksander Ozimowski
 Skład Narzędzi i Artykułów Technicznych
 ŁÓDŹ, Piotrkowska 240, telefon 216-03
 1472

Wetnę
 owczą surową
 stale kupuje i zamienia na tkaniny gotowe albo na włóczę maszynową i szydełkową
 Placi najwyższe ceny
 Łódzka Hurtownia Artyk. Włókienniczych!
 Poznań, Św. Marcjana 61, tel. 35-40

Krem **EGO**
 usuwa piegry przyszcze i delikatnie care
 Do nabycia w drogeriach i perfumeriach
 Wytw. Chem. Rosmet. „EGO”, Poznań, ul. Rosa 19, 1099

VICTORIA
 para guma
 Najwyższej jakości klej kauczukowy w wygodnych tubach do detek rowerowych, motocyklowych i samochodowych.
 Sprzedaż hurtowa
„REKLAMA”
 ŁÓDŹ Piotrkowska 46
 telefon 173-59

Artykuły szkolne i biurowe
 poleca najtaniej 1476
 Hurtownia i Reprezentacja Artykułów Piśmiennych
Łajdyk i Gadziński
 Poznań, ulica Wroniecka 15 — tel. 43-78

Pierwsza Łódzka
FABRYKA ŚWIEC KONRADA ADLERA
 Łódź, Piotrkowska 85, tel. 105-91
 Polecą: **Świece ozdobne** do 1-szej Komunii św., kościelne oraz gospodarsze.
 Prowincja za zaliczeniem. 1416

Firma istnieje od 1900 r.
Laboratorium Chemiczno - Farmaceutyczne
A. KOZŁOWSKI, Sp. z o. o. w ŁÓDZI
 Biuro: Sienkiewicza 29, tel. 159-17
 Laborat.: Narutowicza 18, tel. 121-50
 Produkuje:
 znane na całym świecie wyroby „ODOL”;
 pasta do zębów, proszek do zębów, eliksir do ust.
 Tusze do rzęs marki: „Ricils”, „Cameleon”, „Ever-You”.
 Maści: ichtiolowa, cynkowa, borna, pasta Lassari, vaselina kosmetyczna ungt. c. scabiem „Scabioler”.
 Wyroby i preparaty galenowe:
 T-ra valerianae, conval., majal., Adonis, Vernalis, „Pain-Expeller” itp.
 Tabletki mineralne: Vichy, Ems.
 Zakup! w każdej ilości: mentol, ol. miętowy, goździkowy, anyzowy, kminkowy i inne a także wszelkie surowce farmaceutyczne i chemiczne. 154

Książki naukowe — szkolne i powieściowe
 Nuty — Mapy — Żurnale Mód
 poleca w wielkim wyborze
KSIĘGARNIA S. Czekalski
 Poznań, ul. Podgórna 10 Tel. 35-46
 Kupujemy stale wszelkie książki polskie i w język. obcych

Maszynki do segregatorów, szyny lub blaszki z węgami do skoroszytów, wsuwki stalowe do włosów, uchwyty do ozdób choinkowych
 szklanych poleca **ZAKŁAD MECHANICZNO ŚLUSARSKI**
UMIECIE SKA
 ŁÓDŹ, ŻALODNIA 322r

WĘŻE kauczukowe
 o średnicy 10 mm dla laboratoriów, trygatorów itp. w każdej ilości dostarcza
SPÓŁDZIELNIA MAKROCHEMIA
 ŁÓDŹ, Piotrkowska 37 Tel. 183-04

Pierwsza Wielkopolska Wystawa Opasów w Poznaniu

odbędzie się w dniach od **2—4 maja**, otwarcie o godz. 10-tej na terenach **Targowicy Rzeźni Miejskiej** wejście od ul. Grochowe Łąki. Wystawę organizuje Zrzeszenie Kupców Handlujących trzodą, bydłem i końmi oraz Wojew. Centrala Spółdzielni Skupu i Zbytu Żywcza w Poznaniu.

UWAGA: prosimy o przechowanie kart wstępu, ponieważ w ostatnim dniu wystawy na wylosowane 3 numery biletów można wygrać świnie, cielę lub barana. — Wstęp 50,— zł. — Czysty zysk z biletów przeznaczony na powodzian.

KOMITET ORGANIZACYJNY

SZKŁO OKIENNE

różnych rodzajów i grubości
dla urzędów, instytucji i odbiorców prywatnych
na asygnaty przydziałowe na wolny rynek
sprzedaje

Centrala Materiałów Budowlanych

ODDZIAŁ W BYDGOSZCZY
magazynów przy ul. PODOLSKIEJ 7 — telefon 21-92
oraz przez SKŁADNIKÓW C. M. B. we Włocławku
Toruniu, Inowrocławiu, Grudziądzu, Brodnicy, Świecie,
Chełmnie, Chojnicach, Koronowie 1513

HENRYK ŻAK
Fabryka perfum, kosmetyków
i mydeł toaletowych - POZNAŃ

Rendez-vous towarzyskie 133f

"DANCINGU" "OAZA"

Toruń, ul. Św. Katarzyny 6
Pod zarządem nowej dyrektorki

ATRAKCYJNE WYSTĘPY PIERWSZORZĘDNYCH SIŁ ARTYSTYCZNYCH

Polecamy smaczne i TANIĘ śniadania, obiady i kolacje
Kuchnia warszawska - Przyjmujemy wszelkie zamówienia

Łobaz czynny do godz. 2-giej rano J. Zych, właściciel

DO KAŻDEJ
KARNACJI

FALKIEWICZ - POZNAŃ, FABRYKA PERFUM I KOSMETYKÓW

KONSERWACJE OCHRONNE urządzeń i konstrukcji żelaznych

przy użyciu wysokoprężnych piaskownic i maszyn
elektr. typu „RADEX”, przeprowadza pod gwarancją
i terminowo, nowoczesnie wyposażona firma

„Termoizola” Gliwice,
ul. Towarowa nr. 1, telefon 23-00 36-07 152

GAŚNICE

hydronetki pływowe pianowe, gaśnice proszkowe do
samochodów, motorów elektrycznych, spalinowych
chemikali itp., ładunki do wszelkich typów gaśnic
dostarcza oraz prowadzi remonty, konserwacje
i kontrolę gaśnic 150

Centrala Zbytu F. P. P.
Łódź, ul. Piotrkowska Nr 46, tel. 212-42

Płaszczki Damskie

POLECA

Wytwórnia Konfekcji Damskiej
FR. JACEK I SYN
POZNAŃ, ul. Golebia 5 i ptr, telefon 29-74

Wystawiamy na Targach Międzynarodowych Hala nr

Kalafonie - Szelak

wszelkie inne chemikalia KUPUJE

DROGERIA UNIVERSUM
J. & W. CZEPCZYŃSKI
OZNA A MI C4 W O N Te 27, 8 1531r

Znana

od lat

1902-1947

odżywcza
domieszka
do pasz

»CENTRALINA«

MICHAŁOWSKIEGO

niezawodna i niezastąpiona

Wystawiamy na Targach Międzynarodowych w Poznaniu Hala 1

Rozga
Sp. z o.o.

ARTYSTYCZNE UPOMINKI • NAGRODY SPORTOWE
WYROBY SREBRNE •• BRĄZY •• BIŻUTERIA
KRYSZTAŁY • PORCELANA ANTYCZNA
GALANTERIA DAMSKA I MĘSKA

Magazyn Wykwintnych Upominków

POZNAŃ, ŚW. MARCIN 32 • TEL. 1143

Fabryka konfekcji męskiej i chłopięcej

BRACIA LISIECCY

Poznań, Stary Rynek 72, tel. 25-17 i 10-97

Polecamy na sezon wiosenno-letni

płaszczki, prochowce, garnitury, ubranka komunijne, spodnie, bryczesy i golfy.

Wystawiamy na Targach Międzynarodowych

HURT

DETAL

Najnowszy Model Płaszczki Wiosennej

WYTWÓRNIA KONFEKCJI DAMSKIEJ

K. Żmudziński i Yka

POZNAŃ, ZEYLANDA 9 m. 2 Telefon 70-87

(Pracznica)

PAPIER

światłoczuły na amoniak
w rolkach 20 m. gatunek
naprzedniejszy poleca

KOPIOTECHNIKA

POZNAŃ, Wierzbiewice 1
Telefon 19-55 08f

Na prowincję wysyłka poczt.

Państwowa

Fabryka Czekolady

Nr 5 dawn. „Anglas”

poszukuje firmy, która
podejmie się wykonania
opakowań (obwoluty
do czekolady i kartony
do pralin)

Wzory do oglądnięcia w fa-
bryce GDAŃSK — OLIWA
ul. Droszyńskiego 8-11
Szczegóły do omówienia na
miejscu 1509

Mlewniki

podwójne
600 i 800 x 300 mm
odsiewacze 2 i 4
działowe, perłaki
autom., kral-
nice i sortolnice
dostarcza 1265

Oddz. Maszyn Młyńskich C. Z. M. R.
Poznań, ul. Chełmońskiego 4
tel. 67-08 24-11

ORGANY

wszelkich systemów
przebudowuje i reperuje
BUDOWA ORGANÓW

SOBIECHOWSKI, Bydgoszcz, Kordeckiego 19

Kopzenie
przyprawy
cukier wanilin
z firmy

POZNAŃ
ZIELONA 7. 152

Sztandary

Chorągwie, proporce
paramenta kościelne

Irena Szałowa

POZNAŃ, ul. Skarbowska 23, tel. 12-54

Kucharki elektryczne
Żelazka elektryczne
Piecze elektryczne
Anody
Baterie
Lataraki
Zarówki
Łatki do wulkanizacji
Guma wentylowa
Pompki rowerowe
Kleje do detek
Zapalniki
Żyłwa

wysyła za zaliczeniem
ZBIGNIEW MAŁSKI
POZNAŃ sw. Marcin 66/ 150

Ostatnia nowosc!

CAPRIDONT
PASTA DO ZEBOW

CAPRI
PUDER I KREM

zadac' wszedzie!

LAB. CHEM.-MGR. EDMUND KEMNITZ Sp. z o.o.
WARSZAWA - PODCHORĄŻYCH 4

Kremalin
Pasta do obuwia
Bydgoszcz

pasty do obuwia

w kolorach: czarny, brąz, wiśniowy, ciemno-brązowy oraz biały

saprawy do podłóg

w kolorach: mahoniowa, farbująca oraz bezbarwna

znane i cenione

FABRYKI TECHNICZNO-CHEMICZNEJ

„KREMALIN“

Bydgoszcz, ul. Bocianowo 25 — Telefon 31-63

Zwracamy uwagę na nasze stoisko na Targach Poznańskich.

Stowarzyszenie Plantatorów Buraka Cukrowego przy cukrowni Chelmza, zawiadamia niniejszym wszystkich plantatorów, że w srode, dnia 30 kwietnia 1947 r. w pierwszym terminie o godz. 10-ej; w drugim terminie o godz. 11-ej, bez względu na ilość obecnych odbędzie się w Chelmży w sali „Konkordia” przy ul. Kolejowej Walne Zebranie z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie
 2. Odczytanie protokołu
 3. Sprawozdania: a) Zarządu, b) Komisji Rewizyjnej i udzielenie absoltorium, c) dyskusja
 4. Zatwierdzenie preliminarza budżetowego na rok 1947/48
 5. Podanie do wiadomości programu pracy na rok 1947/48
 6. Wybór Komisji Rewizyjnej
 7. Podjęcie uchwały odnośnie dostarczenia przez cukrownię plantatorom węgla oraz sztucznego nawozu na pogłownie
 8. Wolne wnioski
 9. Zakończenie
- Wstęp na zebranie ściśle za okazaniem książeczki plantatorskiej wydanej przez Cukrownię w Chelmży w roku 1946.

ZARZĄD.

NAUKA

Poszukuję korepetytora dla 5-tej powszechniej. Bydgoszcz, Pomorska 17/5. (9929)

KUPNO

Wełnę owczą, surową skupuję i zamieniam. Placę najwyższe ceny „Welna”. Bydgoszcz 3-go Maja 22 telefon 3732 (9576)

OLEJKI perfumeryjne mentol, olejek miętowy, gliceryna, steryny, surowce kosmetyczne. Zakup! każdą ilość „ENOLA” Łódź, Napiórkowskiego 24 tel 177-00. Przedstawiciel Poznań Krasieńskiego 13 m. 19. Kotkowska (0835)

Farby suche oraz wszelkie żywice kupuje „Farbolak” Gdańsk-Wrzeszcz Partyzantów 30, tel. 420-98. (1401)

Kupuje skórki futrzane, surowe, piźmowce. Łódź Piotrkowska 36, Skład Futer Bryczkowski. (1319)

WAGI uchyłne, tarczowe, automatyczne, precyzyjne, dziesiętne, aptekarskie, analityczne, kupuje — sprzedaje Fifiński Poznań, Fredry 1, tel. 25-55

Samochód, możliwe kabriolet, malolitrażowy kupię. Oferty do IKP, Bydgoszcz pod „1468” (1458)

Dentystyczne artykuły kupuje i sprzedaje „Dental” Szrama i Kapczyński Poznań, ul. Fredry 3. (1103)

FOTOAPARATY filmowe 16 m/m. Projektor kinowy 16 m/m. Lornetki, Mikroskopy, Niwelatory, Teodolity i in. zakupuje, placąc najwyższe ceny. D/H-Jan Pujdak i S-ka, Łódź, Piotrkowska 83, tel. 126-62. (1409)

Kupię ostrego psa. Zgłoszenia do IKP Bydg. pod „KP”. (9951)

Maszynę do wyrabiania lodów kupię. Wrzeszcz Wiązowa 1. (1514)

Zakupimy maszyny trykotarskie, pończoszarskie i krawieckie. Zgłoszenia Leborck, Powiatowy Komitet Opieki Społecznej, tel. 154. (1533)

SPRZEDAŻ

Koszule, krawaty i szale marki „Krawat Polski” poleca po cenach fabrycznych Wytwórnia Krawatów, Koszul i Szali Edward Krysiak Łódź, Piotrkowska 136. (952r)

Maszyny młynskie. Podstawy walcowe, odsiewawce, czyszczarnia, kralajnice i duży wybór śrutowników w różnych wielkościach, okazjnie sprzedam. Bydgoszcz, Wileńska 10. (1421)

Sprzedam dwa okna oszklenie rozmiar 122x185 cm. Bydgoszcz, Śniadeckich 9/1. (9944)

Młode wilczki dobrej rasy sprzedam. Nowe nad Wisłą, ul. Gdańska 5 (9949)

Węza sztuczna dla pszczół, sprzedaż, wymiana, skup wosku Gołgowski Ustka, Stalina 55, pow. Słupsk. (1498)

Ubranie męskie, jasne, materiał białski, dobrym stanie na szczupłą figurę korzystnie sprzedam. Bydgoszcz ul. Jagiellońska 115/2. (9924)

2 domy komfortowe (Bielawki), cena 1-650.000. Trzypiętrowy, centrum 1-800.000. Piętrowy, składem, 700.000. Osiem móg (plac budowlany) przedmieście, 380.000, dużo innych obiektów sprzeda. Nowe zlecenia sprzedaży przyjmujemy. Pogoń. Pośrednictwo Nieruchomości Bydgoszcz, Dworcowa 51/II, tel. 33-16. (9954)

Sprzedam parcelę wraz z białakiem w dobrym punkcie Orłowa. A. Kreft Orłowo, ul. Drużkiewnicka 33. (1519)

2 maszyny do obróbki drewna komb. z motorami na sprzedaż (taśmówka, frezarka, wiertarka, heblarka, grubiarzka), mot. 4,8 i 4,2 KM, heblarka 350 mm. Wiadomość: Otlewski, Sopot, Pogórna 2. (1525)

Bielizną damską w dużym wyborze poleca Zofia Serafinowicz, Łódź, Nowomiejska 4. (0954r)

Owczarki podhalańskie sprzedaje Bydgoszcz, Osada 28. (9956)

Motocykl, 100-tka, na starter sprzedam. Adres wskaże IKP, Bydgoszcz. (1538)

Wagę, ważącą do 500 kg bez odważników wzorem wagi wozowej sprzedam. Hotel, Bydg., Al. 1 Maja 14, portiernia. (1535)

„Victoria Z”, szybkoschnący klej do detek. Wysyłamy za zaliczeniem. Wytwórnia Chemiczna. Włocławek Kościuszki 13. (1411)

ZAMKI MEBLOWE, okucia budowlane, meblowe i gwoździe poleca przedstawicielstwo zamków meblowych na woj. Pomorskie. Odsprzedawcom na zamki rabaty. T. Chwiańkowski, Spółka Jawna, Oddział sprzedaży detalicznej, Toruń, Rynek Nowomiejski 25 Skupujemy zużyte pilniki, płacimy najwyższe ceny. (1488)

Motory ropne od 8—50 PS i wszelkie części wymienne na składzie okazjnie sprzedam. Bydgoszcz, Wileńska 10. (1422)

RÓŻNE

Świeci usuwa krem „Caor”. Do nabycia we wszystkich drogeriach (1124)

Światowej sławy jasnovidz psychografolog zdumiewająco przewiada. Nadeślij charakter pisma, datę urodzenia, 30 złotych na koszty przesyłki. Pytań nie stawiać. Analizy horoskopy metoda grupowa. Platne Tysiąc podziękowań. Adresować: B. Vapuro Karłowice, skrzynka pocztowa 376. (9933)

Gospość samodzielną, starszą przyjmuję od zaraz z dobrym wynagrodzeniem. Rzeźnictwo Świecie, Klasztorna 11. (1528)

Aptekarska kwalifikowana osoba potrzebna od zaraz. Zgłoszenia: Apteka Soska Lipno koło Torunia. (9906)

Zarządy rzucone przezemnie na działalność mego męża Leona Kwiatkowskiego kier. Kolumny przeciwepidemicznej cofam jako nieuzasadnione. Joanna Kwiatkowska, Brodnica, Pańderskiego 8. (1531)

Sztandary, chorągwie szaty liturgiczne wykonuje solidnie, terminowo, mistrzyni hafciarzka S. Seredyńska, Łódź, Piotrkowska 275 tel 107-16. 189-21 Złoty i srebrny medal, dawniej Poznań Św Marcina 9/10 (4580r)

Więszą partię baniek żelaznych, 10 litrowych oddam do ołowianowania. Oferty wraz z ceną i terminem wykonania kierować prosimy pod adresem: Piotrkowskie Zakłady Chemiczne, Łódź, Śródmiejska 22, tel. 200-34. (1518)

Filatelistom cennik wysyła Dom Filatelistyczny — Witkowski, Poznań Św Marcina 18 (1293)

SZTANDARY

Chorągwie i paramenta kościelne wykonuje i dyna fachowa, na mielsku znane od lat firma **KEDZIERSKA** Poznań Górczyna, ul. Zgodz 20 Dział: tramwajem 4, 5. Naczerdzono no WK - Tel 64-63 0881

Wspólnika z 500.000 zł poszukuje galanteria — bielizna. Oferty IKP, Gdynia pod „100”. (1516)

Najslynniejszy psychografolog darem jasnovidzenia przepowie nieomylnie każdemu jego wydarzenia życiowe. Określi dokładnie charakter, kierunek zdolności, rady przeznaczenie. Napiśże pytania, datę urodzenia, załączyc 100 zł za datku. Odpowiedzi za zaliczeniem „Martini” Kraków skrytka pocztowa 475. (1343)

PRACA

Uczeń młynarski poszukuje nauki — miejscowość obojętna. Wolny od wojskowości. Oferty do IKP Bydgoszcz, pod „1288”. (1288)

Aptekarska siła pomocnicza potrzebna, powiatowe miasto. Oferty IKP, Bydgoszcz „9909”. (9909)

Pomocnik krawiecki i podręczna dobra siły potrzebne od zaraz. Kneblewski, Bydgoszcz, Śniadeckich 39/4. (9915)

Magistrawy lub pomocnika farmacji poszukuję od zaraz. Warunki dobre. Apteka mgr. Lipińskiego, Sierpc, Płocka 11. (1529)

Gospośla z kulinarną praktyką znająca dobrze kuchnię, hodowlę drobiu przyjmie do pracy w mieście u samotnego pana, miejscowość obojętna. Oferty IKP Bydgoszcz pod „9939”. (9939)

Technika budowlanego siłę biurową, uczni murarskich, cieślarskich poszukuję. Zgłoszenia Kuziemski Przedś Budowlane Świecie Dworcowa 20 (9933)

Gospość samodzielną, starszą przyjmuję od zaraz z dobrym wynagrodzeniem. Rzeźnictwo Świecie, Klasztorna 11. (1528)

Aptekarska kwalifikowana osoba potrzebna od zaraz. Zgłoszenia: Apteka Soska Lipno koło Torunia. (9906)

Zakład Elektro - Medyczny

H. RUDAK BYDGOSZCZ

ul. Pomorska nr 59 — tel. 36-71

Budowa, naprawa i konserwacja urządzeń elektro-medycznych

Wykonuje: na zamówienie aparaty do elektroterapii (jak diatermie krótkofalowe, pantostaty, lampy kwarcowe, soluxy itp). Przebudowa diatermii długofalowych na krótkofalowe, przewijanie transformatorów rentgenowskich. Remont aparatów rentgenowskich całkowicie zniszczonych z dobudowaniem nowych stolików, transformatorów itp. Pogotowie zaopatrzone w samochód. Jest do usług na każde wezwanie telefoniczne i telegraficzne. Warsztaty: są wyposażone w najnowszy sprzęt naprawy i części zamienne.

Cukiernik z dyplomem mistrza — posiada wszelkie uprawnienia do prowadzenia Przedsiębiorstw Cukierniczych poszukuje pracy lub oczekuje — propozycji. Zgłoszenia IKP Bydgoszcz „21”. (9946)

Potrzebna pomoc domowa uczciwa, chętna, z gotowaniem świadectwa wzgl. referencje konieczne. Bydgoszcz, Nakiełska 43, m. 2. (9945)

Gospodyni potrzebna do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego u samotnego na prowincji. Warunki dobre. Wymagane referencje. Oferty IKP, Wrzeszcz, Wajdeloty 6 pod „Prowincja”. (1515)

Kucharzka, pierwszorzędnym gotowaniem do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa (bez pomocy) u samotnego potrzebna od zaraz. Zgłoszenia z referencjami, świadectwami. Młyn Państwowy, Nakło n/N. (1532)

Wytwórnia Cukiereków, Antoni Kaut, Toruń, Bydgoska 35 poszukuje od zaraz cukiernika karmelkarza. (1527)

Czeladnik szewski, zdolny zarab. Bydgoszcz, Długa 39, mieszka 1. (9960)

Poszukuje się osoby uczciwej i pracowitej z gotowaniem do prowadzenia gospodarstwa domowego oraz starszego małżeństwa do uprawy roli i oprzeżeniu inwentarza w nadleśniczkowie. Zgłoszenia Paweł Borzyszkowski, poczta Borzechowo, woj. gdańskie. (9961)

Strażaka (z Straży Pożarnej Zawodowej) przyjmie do Fabrycznej Straży Pożarnej, Bydgoska F-ka Papieru, Bydgoszcz, Czyżkówko, Siedlecka 10. (1534)

Pomocnik domowa z samodzielnym gotowaniem do dwójki osób z dzieckiem Gdynia — referencje. Zgłoszenia: „Czytelnik”, Gdynia, 10 Lutego nr 94. (1529)

POSZUKIWANIA

Żukowskiego Leona, jego żony Józefy i córki Ireny, repatriantów ze Wschodu, poszukuje siostra Kazimiera Żukowska woj. Szczecińskie. Starostwo Pow. (1467)

Nowakowskiego Eugeniusza z Ostroga poszukują rodzice: Wacław i Bronisława Nowakówscy, Koszalin Boja Żeleńskie, 9 (9643)

Bieńko Mieczysława z Wielejki pow. poszukuje ciotki. Kto zna jego adres proszony jest zawiadomić H. Pawłowicz, Gdańsk-Orunia III, Oruńska 13. (1530)

Klonowski Władysław zamieszkały w Ostrowcu Świętokrzyskim, Killińskiego 43 poszukuje żony Michaliny, ojca Franciszka i matki Albinę Klonowskich, zamieszkałych dawniej w Tłuczni. (1477)

Zalewski Antoni, zamieszkały w Bukowie Starym, gm. Gardno, pow. Słupsk poszukuje żony Zaleskiej Bronisławy i córki Janiny względnie znajomych, zamieszkałych wiesz Nerków, pow. Zaleszczyki. (1517)

Lupa Genowefa, zam. Bydgoszcz, Lubelska 12/3 poszukuje męża Lupe Józefa, który przebywał w Niemczech, miasto Kassel. Ktokolwiek wie coś o losie jego proszony o wiadomość. (9957)

POKOJE

Bezdzietne małżeństwo poszukuje pokoju kuchnią. IKP, Bydg. „Małżeństwo”. (9922)

UNIEWAŻNIENIA

Wielgus Stanisław, zam. w Koszarach Denkowskich unieważnia zgubiony dowód osobisty wydany przez Zarząd miasta Ostrowca. (1484)

Unieważniam zgubione dowody osobiste oraz dowód tożsamości konia nr 43, wystawiony na nazwisko Majdan Marian przez Związek Osadników Wojskowych, Szczecin. (1523)

Unieważniam kartę rozpoznawczą nr 467/II/43, wykaz osobisty przedwojenny, wojskowa karta rejestracyjna. Jaskulski Sylwester, Sepólno (Pom.), Młyńska 40. (9952)

Zagubioną kartę rejestr. RKU Brodnica 1925 unieważniam. Izidor Truszczyński, Mielno, poczta Świdziebnie — Rypin. (1531)

Unieważniam zgubione: dowód osobisty, kartę rowerową, nazwisko Rosinek Anna, dowód konia. Piątkowski St. Święta, pow. Złotów. (1537)

MATRYMONIALNE

Ciemno-blondynka, lat 41, średniego wzrostu, niezamężna szuka pana. Cel matrymonialny. Oferty Biuro ogłoszeń prasowych Sopot, Grunwaldzka 36a „Blondynka”. (1492)

Wdowa po inżynierze, po 30-tce, z dzieckiem, gospodarz szuka odpowiedniego męża. Oferty IKP Bydg pod „333”. (1539)

Kawaler lat 48, religijny z dobrej rodziny, dobrze sytuowany właściciel nieruchomości poślubi odpowiednią panią. Łaskawe zgłoszenia z fotogr. z której zwrot ręczę. Sopot, Poste-restante pod „100”. (1407)

Właścicielka sklepu, wdowa, lat 44, ciemno-blondyna, średniego wzrostu, tusz, przystojna, inteligentna, nadzwyczaj gospodarna, córeczką czteroletnią, posiadającą sklep małym gospodarstwem, poślubi pana, przede wszystkim prawego charakteru, bez nałogów, inteligentnego, sumiennego, uczciwego, spokojnego, dobrze myślącego. Oferty proszę traktować poważnie z fotografią. Szczecin, poczta Nr 4, Poste-restante nr 250 „Repatriantka”. (1490)

Panna lat 35 blondynka, wysoka, dobrej rodziny, kulturalna pragnie poślubić pana do lat 40. Zdecydowani i poważnie myślący zechcą złożyć swą ofertę wraz fotografią którą zwrócę do IKP Toruń, Żeglarska pod „9932”. (9932)

Wdowa bezdzietna po kupcu, mieszkanie 3 pokojowe, dobrze zagospodarowana, pozna pana od lat 48 w celu matrymonialnym. Poważne oferty do IKP Bydgoszcz, pod „9938”. (9938)

Zrównoważonego, inteligentnego pana, do lat 45 poślubi urzędniczką, domatorka, pogodną. Oferty IKP Bydgoszcz, pod „Szczerość”. (9921)

Samotny z niedokończonymi studiami uniwersyteckimi, na dobrej posadzie z gotówką dla założenia sklepu, poślubi pannę lub wdowę, ładną, zgrabną do lat 25. Oferty poważne z fotografią — za zwrot ręczę. Bydgoszcz, IKP pod „2888”. (9940)

Panna, lat 40, Pomorzankę, znająca wszelką pracę, własnym pensjonatem poślubi kulturalnego pana. Oferty: Orłowo-Morskie, Poste-restante dla „Jadwis”. (9948)

Panna, lat 33, altruistka, pogodna, zgrabna, z wyższym wykształceniem, muzyczna, zamężna — pozna pana kulturalnego również z wyższym wykształceniem do lat 42 w celu matrymonialnym. IKP, Poznań, Działyńskich 8 „Kulturalna”. (1512)

Urzędnik, świetnie sytuowany pozna w celu matrymonialnym panią do lat 36, znającą język francuski. Łaskawe zgłoszenia kierować pod „Przystań” do IKP, Szczecin. (1524)

REDAKCYJA I ADMINISTRACJA Bydgoszcz, Marsz. Pocha 20
DZIAŁ OGŁOSZENI I PREENUMERACY
W BYDGOSZCZY
ul. Jagiellońska 2 (Pod Arkadami) — Telefon 24-29
Za niedoręczenie pisma spowodowane wyższą siłą nie
dopowiadamy. Rekopisów nie zamawianych Redakcja
nie zwraca. Za dział ogłoszeniowy Red. nie odpowiada.

ODDZIAŁY „ILUSTROWANEGO KURIERA POLSKIEGO” W WIELKICH MIASTACH POLSKI
P.O.DODZIAŁY W WIĘKSZYCH MIASTACH AGENTURY NA PROWINCJI
DLA POSZCZEGÓLNYCH ZIEM POLSKI ODRĘBNE WYDANIA „IKP”
DRUKARNIA POLSKA SPÓŁDZIELNI WYDAWNICZEJ „ZRYW”
BYDGOSZCZ, UL. MARSZ. POCHA 10, TELEFON 19-86

OGŁOSZENIA Drobnie po 15 zł za słowo. Poszukiwanie rodzin i pracy 5 zł za słowo. Minimalna opł. za 10 słów. Tłusty druk 100% drożej. Ogłosz. milimetr w tekście 50 zł za 1 mm. Za tekstem 20 zł. Urzędowe przetargi 20 zł. Nekrologi od 20 — 50 zł. Tabellarne, bilanse 30 zł. Niedziele i święta 50% drożej. Za terminowe zamieszczanie ogłoszeń administracja nie odpowiada.